

2018

Onderzoeksrapport

Een onderzoek naar de maatschappelijke waarde van Plaats de Wereld

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
1.1: context en aanleiding	1
1.2: probleemstelling	1
1.3: centrale vraagstelling en deelvragen	1
1.3.1: centrale vraagstelling	1
1.3.2: deelvragen	1
2. Methode	2
2.1: tijdsplanning	2
2.1.1: dataverzameling	2
2.1.2: uitwerking onderzoeksresultaten	2
2.1.3: opleveren onderzoeksrapport	2
2.2: taakverdeling	2
2.2.1: HANNN	2
2.2.2: Plaats de Wereld	2
2.2.3: Gemeente Tynaarlo	2
2.3: populatie	2
2.4: dataverzameling en analyseplan	4
2.4.1: gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid	2
2.4.2: enquête	4
2.4.3: interview	5
2.4.4: deskresearch	5
3. Resultaten	5
3.1: enquête	5
3.2: interview	10
3.3: deskresearch	24
4. Conclusie, discussie en aanbevelingen	27
4.1: conclusie	27
4.2: discussie	28
4.3: aanbevelingen	28
5. Literatuurlijst	29

Bijlagen

bijlage I: stellingenlijst gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid bijlage

II: enquête

1. Inleiding

1.1: context en aanleiding

Plaats de Wereld is een werk- en pleisterplaats in het centrum van Vries. Zij hebben de missie om mensen te verbinden en te inspireren om samen bij te dragen aan een eerlijke en duurzame wereld. Educatie en maatschappelijke projecten vormen de kern van de activiteiten en krijgen onder andere vorm in een dorpstuin en atelier. Ze hebben als doel om door middel van (moes)tuinieren en kunstzinnige, ambachtelijke activiteiten duurzame relaties tot stand te brengen tussen een gevarieerde groep deelnemers en gebruikers. Bij Plaats de Wereld doen wekelijks zo'n 75 vaste deelnemers mee: een bont gezelschap van jong en oud, gezond en beperkt, maatschappelijk actief, mensen in een dreigend isolement en mensen met een hoog inkomen en de zogenaamde minima. Plaats de Wereld is ook een plek voor dagbesteding voor mensen met een psychiatrische en/of verstandelijke beperking. Om deze groep een plek te bieden, om anderen te ontmoeten en te ontdekken hoe ze binnen eigen mogelijkheden maatschappelijk kunnen participeren is het project *Verbinding*, een laagdrempelige voorziening voor ontmoeting en participatie, in 2016 gestart: omdat ieder mens mee moet kunnen doen. Dit project is in nauw overleg met de gemeente Tynaarlo ontwikkeld. Omdat vanuit de praktijk van Plaats de Wereld en het transformatieplan Sociaal domein behoefte bestaat aan laagdrempelige pilotprojecten die handvatten ontwikkelen voor ontmoeting en participatie van sociaal kwetsbare doelgroepen. Kortom het project *Verbinding* is gericht op het ondersteunen van individuele deelnemer bij het ontdekken van een betekenisvolle plek in de maatschappij in verbondenheid met mensen in hun directe woonomgeving en het beschikbaar maken van de opgedane kennis en ervaring voor derden. De gemeente Tynaarlo heeft over de periode van december 2016 tot en met december 2018 aan Plaats de Wereld een subsidie toegekend van totaal €98.914,00.

Plaats de Wereld is overigens aan te merken als een algemene voorziening op de grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Een algemene voorziening is zonder indicatie en beschikking toegankelijk voor iedere inwoner van de gemeente. Een maatwerkvoorziening daarentegen is persoonlijk en wordt pas na een indicatie afgegeven (Plaats de Wereld, 2016).

Dit onderzoek is uitgevoerd door Healthy Ageing Network Northern Netherlands (HANNN) in samenwerking met Plaats de Wereld en de gemeente Tynaarlo.

1.2: probleemstelling

De subsidie die Plaats de Wereld ontvangt wordt verantwoord door middel van een inhoudelijk en financieel jaarverslag. Wat echter ontbreekt is een solide onderbouwing van het maatschappelijk effect. Heeft deelname aan de activiteiten effect op de Positieve Gezondheid van de deelnemers? Eveneens is voor de gemeente de vraag interessant of deze algemene voorziening voorkomt dat de deelnemers een beroep doen op de maatwerkvoorzieningen vanuit de WMO, voorzieningen vanuit de Jeugdhulp, de participatiewet of andere individuele voorzieningen.

1.3: centrale vraagstelling en deelvragen

1.3.1: centrale vraagstelling

“Wat is de maatschappelijke waarde en het rendement van Plaats de Wereld?”

1.3.2: deelvragen

1. Is er een effect van de activiteiten op de fysieke, mentale- en sociale gezondheid van de deelnemers?
2. Leidt deelname aan de activiteiten, die Plaats de Wereld organiseert, tot een lager gebruik van de WMO, de Jeugdhulp, de participatiewet en/of andere individuele voorzieningen?
3. Wanneer er sprake is van aantoonbaar lager gebruik van de hierboven genoemde voorzieningen, wat is dan de besparing voor de gemeente Tynaarlo?

2. Methode

2.1: tijdsplanning

2.1.2: dataverzameling

De dataverzameling vond plaats in week 26, 27 en 28. Voor het verzamelen van de data werden 80 werkuren verdeeld.

2.1.2: uitwerking onderzoeksresultaten

Aan de hand van de verkregen data is het onderzoeksrapport opgesteld. Dit heeft in juli en augustus plaatsgevonden (week 29 tot en met 35).

2.1.3: opleveren onderzoeksrapport

Het opleveren en bespreken van het onderzoeksrapport vindt in de eerste week van september plaats (week 36).

2.2: taakverdeling

2.2.1: HANNN

HANNN is opdrachtnemer en heeft een plan van aanpak aangeleverd waarin concreet aangegeven wordt hoe het onderzoek is uitgevoerd. Tevens leveren zij het onderzoeksrapport.

2.2.2: Plaats de Wereld

Plaats de Wereld heeft een faciliterende rol en stelt gegevens over in- en uitstroom zoveel als mogelijk beschikbaar. Tevens adviseert en bemiddelt Plaats de Wereld in de informatie-vergaring bij de deelnemers. Johan Westerhof is hierbij het eerste aanspreekpunt.

2.2.3: gemeente Tynaarlo

De gemeente fungeert als opdrachtgever en heeft een faciliterende en begeleidende rol. De beleidsadviseur sociaal domein, Cor de Val, is het eerste aanspreekpunt voor de opdrachtnemer.

2.3: populatie

De populatie bestaat uit de deelnemers van Plaats de Wereld. Dit zijn alle eenheden waarover uitspraken worden gedaan. In totaal zijn er 75 vaste deelnemers en is het niet mogelijk om alle deelnemers te ondervragen vanwege het tijdsbestek. Iedere deelnemer van Plaats de Wereld kreeg een enquête toegestuurd met daarin de vraag of zij deze wilden invullen en deel wilden nemen aan het onderzoek. Uiteindelijk hebben 20 respondenten deelgenomen aan het onderzoek.

De enquête werd vooraf door de respondenten ingevuld zodat er meer tijd was voor het invullen van het gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid (MPG) en het afnemen van het interview.

2.4: dataverzameling en analyseplan

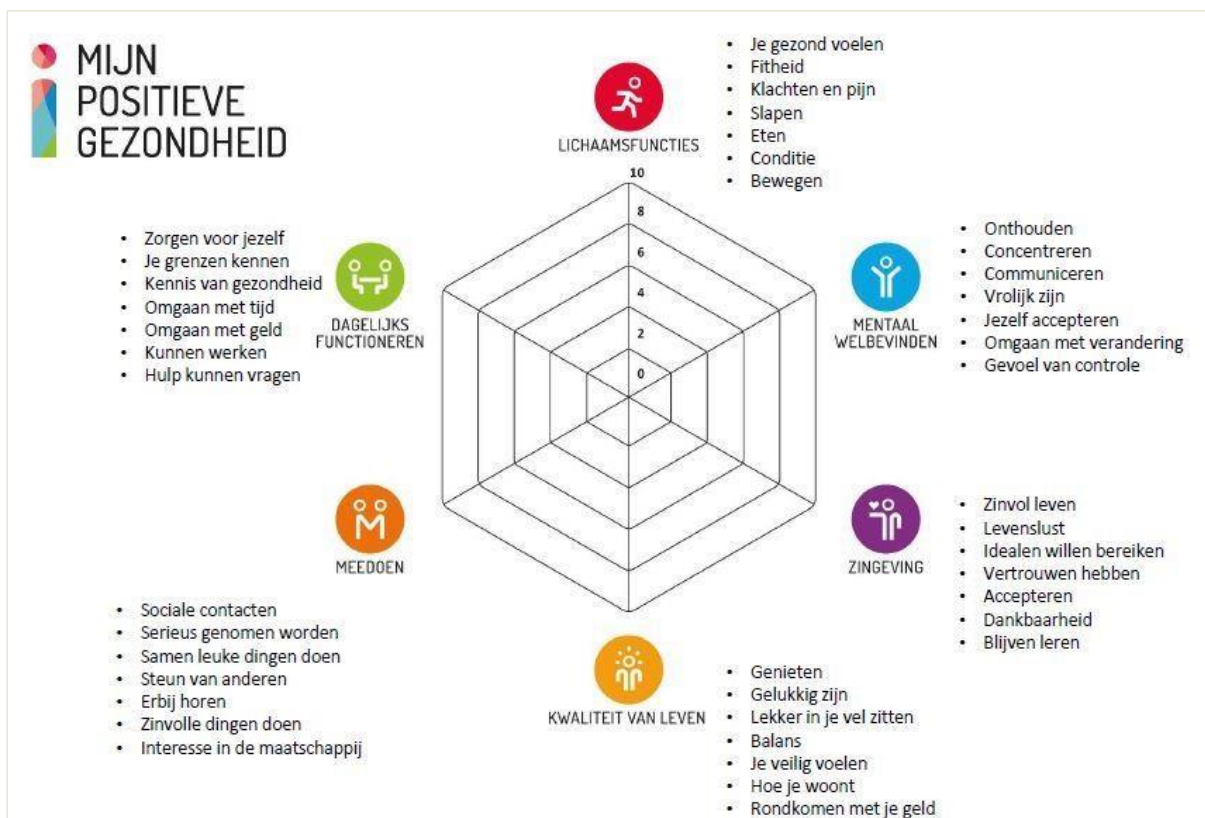
Voor het beantwoorden van de deelvragen wordt er gebruikt gemaakt van het gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid, een enquête en interview.

2.4.1: gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid

Voor het in kaart brengen van de respondent zijn of haar Positieve Gezondheid is er gebruik gemaakt van het gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid (MPG). Het Institute for Positive Health (IPH) is de organisatie achter de beweging Positieve

Gezondheid, zij willen de beweging versterken, versnellen en stimuleren. Machteld Huber, huisarts en onderzoeker, is de grondlegger van Positieve Gezondheid en oprichtster van de stichting IPH (IPH, 2018). Toen Machteld Huber in 2011 werd geconfronteerd met ziekte merkte ze op dat zij zelf grote invloed had op haar eigen herstel. Dit stimuleerde haar om het concept gezondheid te gaan onderzoeken. De definitie van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) uit 1948 zou ambitieus en te statisch zijn voor deze tijd. De WHO stelt dat *"gezondheid een toestand van compleet welbevinden is, lichamelijk, psychisch en sociaal"*. Eigenlijk zou dit betekenen dat bijna niemand gezond is. Ook wanneer iemand geen ziekte zou hebben, ervaren zij gebeurtenissen in het leven waardoor het tijdelijk niet goed kan gaan zoals het overlijden van een dierbare of een echtscheiding. Daarbij komt ook dat deze definitie weinig recht doet aan mensen met chronische ziekte(en). Een mens is niet zijn aandoening en toch ligt de focus in de zorg daar doorgaans wel op. De aandacht gaat uit naar gezondheidsproblemen en klachten en hoe deze hersteld kunnen worden. Positieve Gezondheid kiest voor een andere richting. Het accent ligt hierbij niet op de ziekte, maar op de mens zelf, op hun eigen veerkracht en wat hun leven betekenisvol maakt (IPH, 2018).

In 2012 introduceerde Machteld Huber (2013, p. 133-134) het nieuwe concept Positieve Gezondheid: *"Gezondheid als het vermogen van de mens om zich aan te passen en eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven"*. Hierdoor is gezondheid het domein van ons allemaal en niet alleen van de zorgprofessionals. Door middel van het gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid (spinnenweb) kunnen mensen zelf in kaart brengen hoe zij hun gezondheid ervaren. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in zes gezondheidsdimensies/pijlers om het welzijn te kunnen meten (IPH, 2017). Bij elke gezondheidsdimensie worden zeven stellingen weergegeven. Bij iedere stelling wordt aangegeven in hoeverre hij/zij het daarmee eens is op een schaal van Oniet mee eens tot 10-helemaal mee eens (Mijn Positieve Gezondheid, 2018). *Figuur 1* illustreert het gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid (spinnenweb). De score wordt opgeschreven in de scoretabel. *Figuur 2* illustreert het scoretabel. Vervolgens wordt de totaalscore berekend en geplaatst in het gespreksinstrument MPG (spinnenweb), deze mag de respondent meenemen. De stellingenlijst gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid vindt je terug in *bijlage I*.

Figuur 1. Gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid. Overgenomen uit Levensstijl bepaalt helft van dementiekans 50-plussers, door W. Köhler en R. Koole, 2017, Geraadpleegd op 25 mei 2018, via <http://geriatriefysio.jouwweb.nl/nieuws>

	Lichaamsfuncties	Mentaal welbevinden	Zingeving	Kwaliteit van leven	Meedoen	Dagelijks functioneren
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
Totaal						
: 7 =						

Figuur 2. Scoretabel stellingen gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid.

2.4.2: enquête

De volgende onderdelen kwamen in de enquête aan bod: persoonsgegevens, gezinssamenstelling, inkomenssituatie, gebruik van financiële gemeentelijke voorziening, (zo ja, welke), hoe kom je hier (praktisch), deelname activiteiten PdW en tevredenheid hierover, aanleiding deelname PdW en beschikbaarheid opgave interview. In *bijlage II* vindt u de enquête. In dit onderzoeksrapport zijn de respondenten anoniem.

2.4.3: interview

Interview deelnemers Plaats de Wereld

1. Wat vind je van de uitslag van jouw Positieve Gezondheid? En wat vond je ervan om dit in te vullen?
2. Is Plaats de Wereld van invloed op jouw Positieve Gezondheid?
3. Denk je dat de uitslag nu anders is dan op het moment dat je hier bij Plaats de Wereld binnen kwam?
4. Welke van de zes gezondheidsdimensies is volgens jou het meest verbeterd doordat je bij Plaats de Wereld actief bent?
5. Hoe ben je bij Plaats de Wereld terecht gekomen?
6. Wat is jouw reden om hierheen te gaan? En waarom Plaats de Wereld en niet een organisatie o.i.d.?
7. Sinds wanneer ben je hier aanwezig? En hoe vaak ben je hier nu aanwezig?
8. Ondervind je lichamelijke en/of geestelijke klachten? Zo ja, welke?
9. In het kort: wat betekend Plaats de Wereld voor jou?
10. Toekomstvraag: ben je van plan hier te blijven?

2.4.4: deskresearch

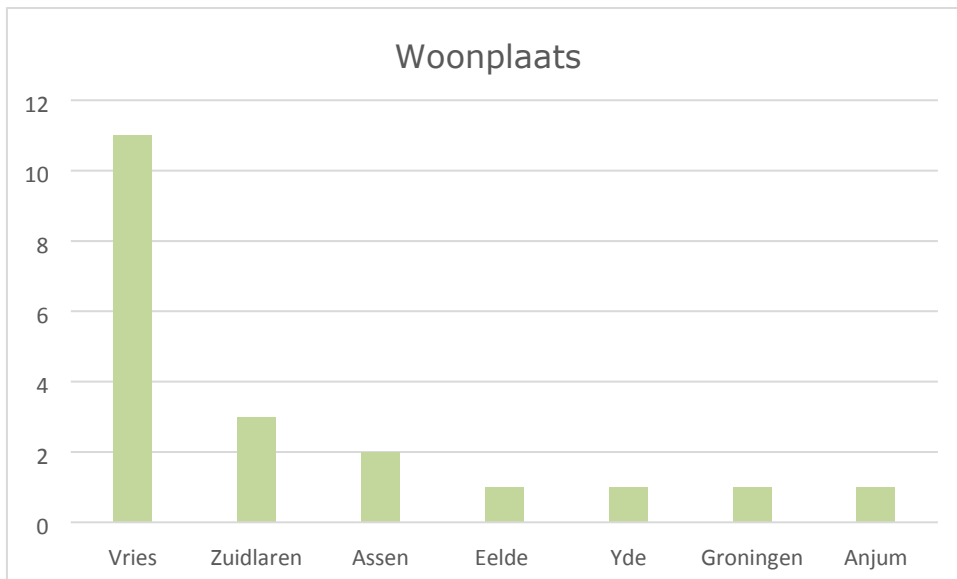
Deskresearch betekend letterlijk: onderzoek vanachter het bureau. Hierbij wordt informatie verzameld en geanalyseerd vanuit bestaande bronnen (Ensie, 2018).

3. Resultaten

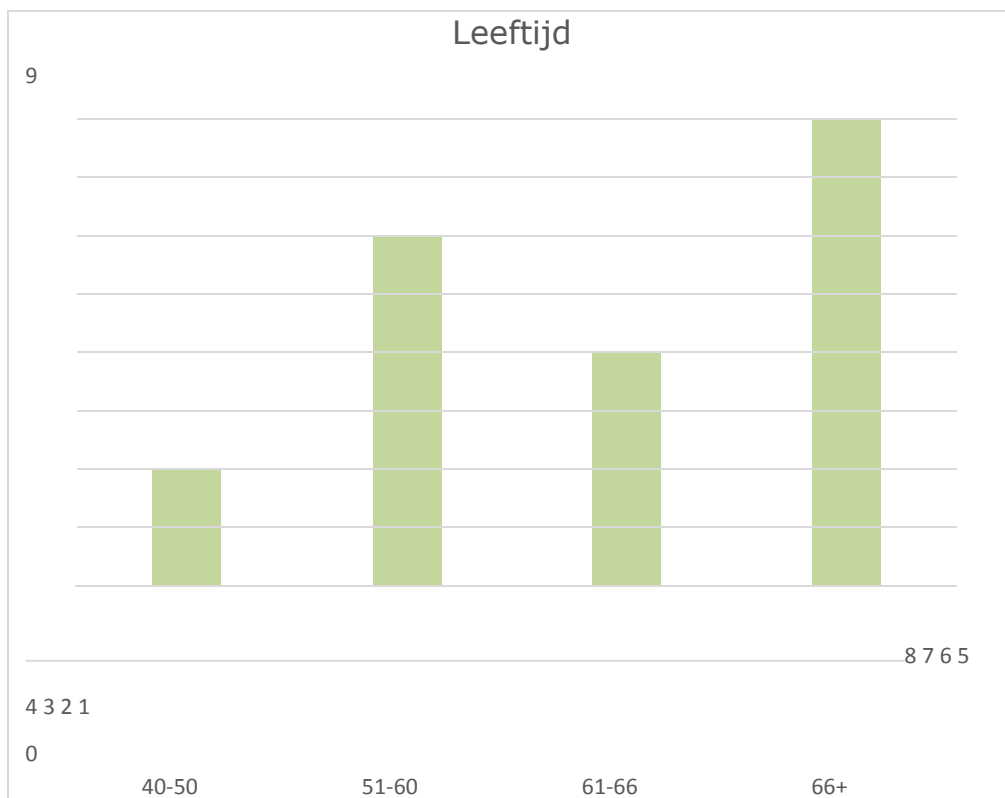
Hieronder volgens de resultaten van de afgenomen enquête en het interview, daarop volgend de antwoorden per deelvraag.

3.1: enquête

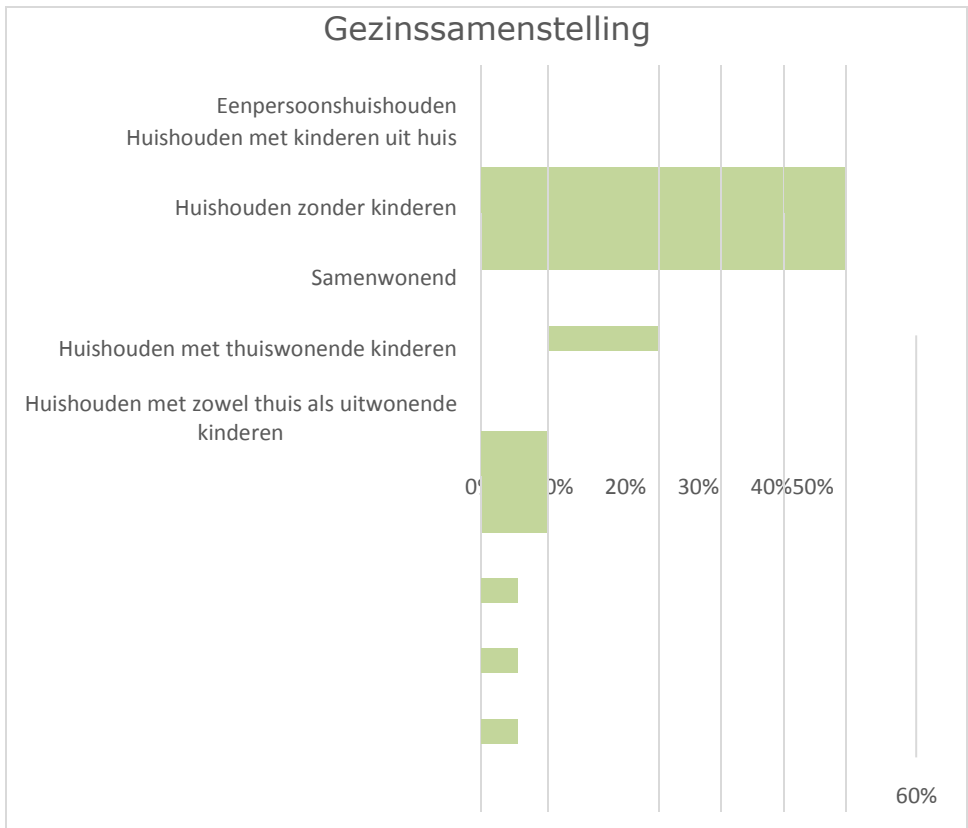
Alle 20 respondenten hebben de enquête ingevuld. Hier volgen de resultaten van de enquête.

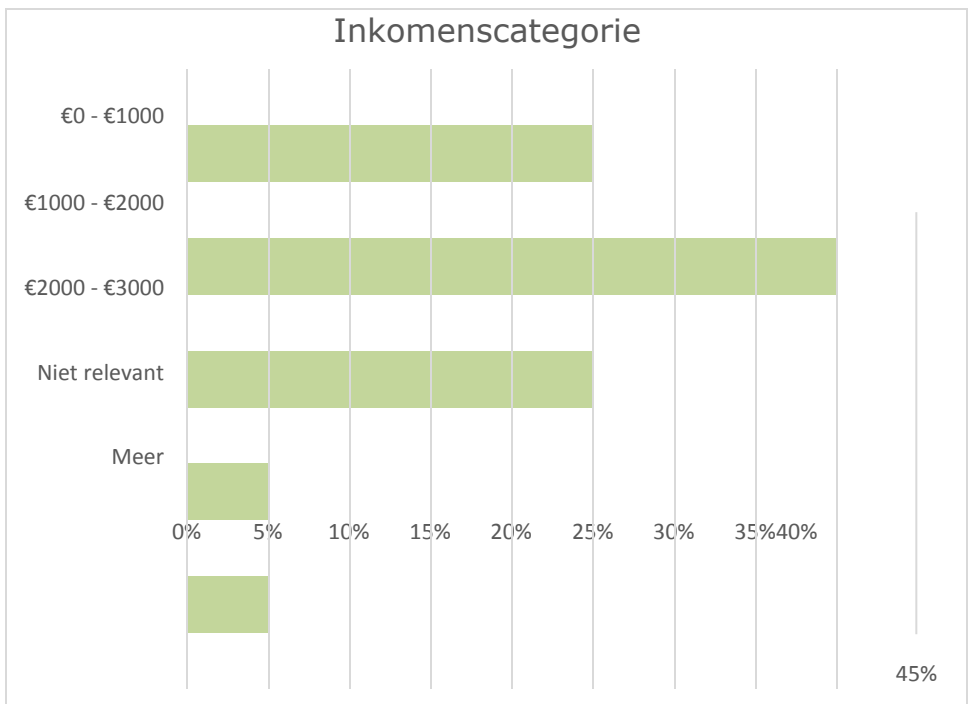
Figuur 3. Woonplaats van de respondenten.

Figuur 4. De leeftijden van de respondenten.

Figuur 5. De gezinssamenstellingen van de respondenten.

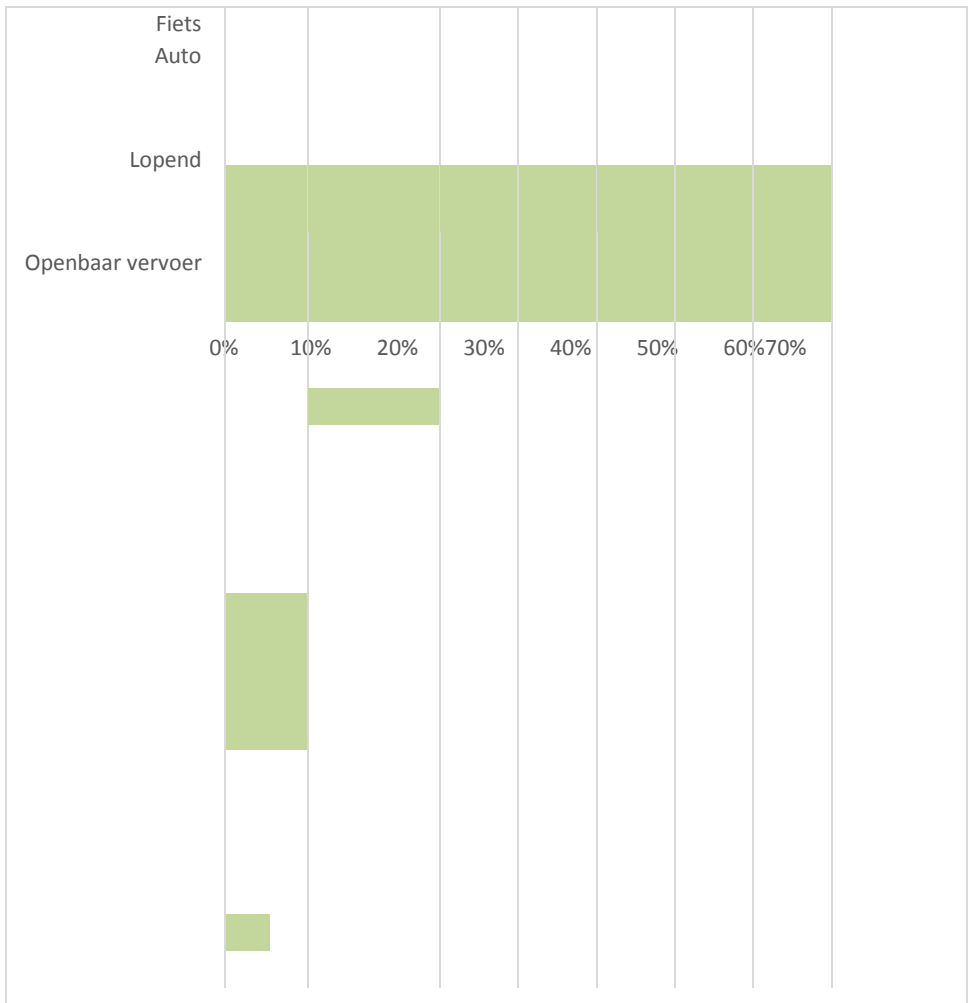
Figuur 6. De inkomenscategorie van de respondenten.

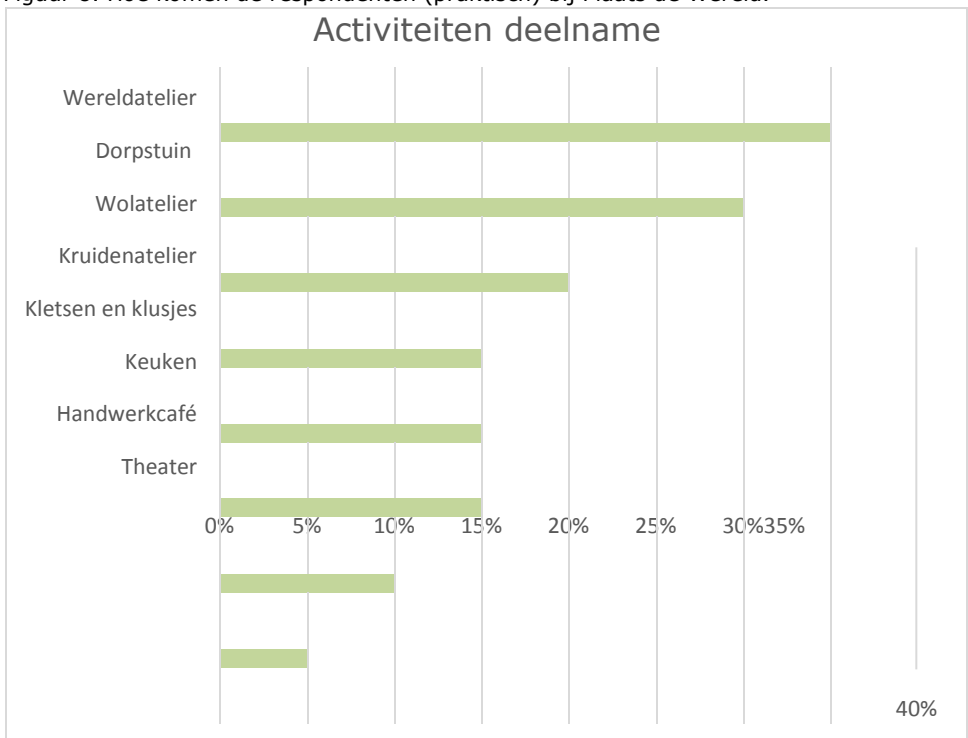
Figuur 7. Maken de respondenten gebruik van een financiële gemeentelijke ondersteuning.

Respondent 16 maakt gebruik van het participatiefonds (financiële bijdrage; om burgers mee te laten doen in de samenleving). De andere respondenten maken geen gebruik van een financiële gemeentelijke ondersteuning.

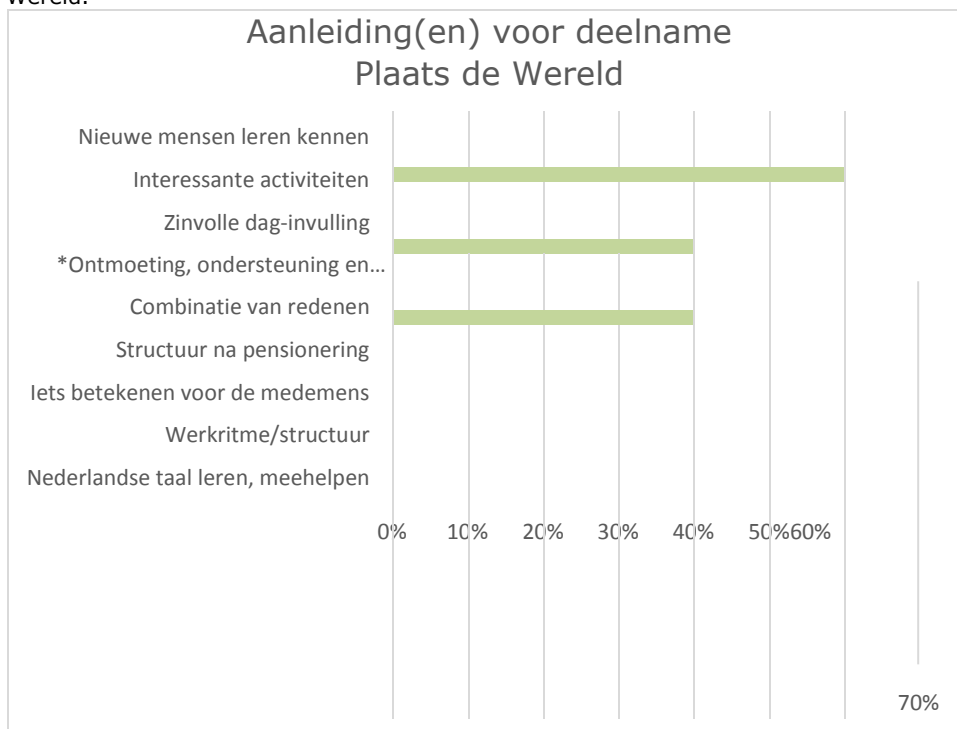
Figuur 8. Hoe komen de respondenten (praktisch) bij Plaats de Wereld.

Figuur 9. Welke activiteiten de respondenten volgen bij Plaats de Wereld.

Figuur 10. Reactie op de vraag of de respondenten tevreden zijn met de aangeboden activiteiten van Plaats de Wereld.

Figuur 11. De aanleiding(en) van de respondenten om naar Plaats de Wereld toe te gaan.

*Ontmoeting, ondersteuning en maatschappelijke betrokkenheid

3.2: interview

In het interview werden de eerste vier vragen gelinkt aan het gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid. De resultaten van het interview worden gegeven per vraag, hierbij wordt er gebruik gemaakt van een aantal geselecteerde reacties van de respondenten.

1. Wat vind je van de uitslag van jouw Positieve Gezondheid? En wat vond je ervan om dit in te vullen?

Respondent 1 zei: *"Hij is voor mij wel herkenbaar, ik voel me gewoon goed en dat heeft ook te maken met dat wat in de familie om ons heen gebeurt. Dan ben je er nog meer van bewust dat je alles nog wel kan. Ik ben gewoon heel positief ingesteld."*

"Ik vond het leuk, ook gewoon eens goed naar jezelf kijken en wie ben je en hoe zit je in je vel."

Respondent 2 zei: "Nou ja, ik trek voor mezelf een conclusie van dat ik in het gemiddelde zit van alles, van de onderwerpen, nou dan mag ik gezien mijn leeftijd en mijn omstandigheden zeg maar juichen."

"Grappig, of tenminste grappig, aan de ene kant is het zinvol. Ik heb gevoel dat ik even met mezelf geconfronteerd wordt en nou dan moet je dus, als je geconfronteerd wordt met jezelf, moet je een keuze maken. En dan is het dus wel goed dat dit, ja ik ben blij dat ik het gedaan heb laat ik het zo zeggen."

Respondent 6 (nieuwe Nederlander) zei: "Ja goede vragen maar de probleem is de taal misschien, maar ik 50% ik snap jou wat jij bedoelt over de vragen. Ja leuk, de eerste keer dat iemand de vragen over mijn gezondheid of wat ik moet doen en wat ik doe en wat ik vind vraagt."

Respondent 8 zei: "Vind ik leuk, ben ik blij mee. Ja ik heb er nooit zo bij stil gestaan maar het blijkt dus wel dat ik goed in mijn vel zit."

"Ja, ik vond het wel leuk, je staat even stil bij dingen van jezelf en dat vindt ik altijd leuk."

2. Is Plaats de Wereld van invloed op jouw Positieve Gezondheid?

Figuur 12, het staafdiagram, illustreert de resultaten van vraag twee. Het staafdiagram dient ter ondersteuning van onderstaande resultaten. 16 van de 20 respondenten gaven aan dat Plaats de Wereld van invloed is op hun Positieve gezondheid. Hiervoor werden diverse reacties gegeven:

Respondent 2 zei: "Ja dat denk ik wel want het laat zien dat er meer is dan alleen je eigen omgeving en je eigen werk en huis en het maakt je bewust van nou ja, dat er meer is op de wereld dan alleen je directe omgeving."

Respondent 5 zei: "Ja, ja dat is wel een positieve invloed in die zin van dat ik toch een, een nog wat duidelijkere invulling heb voor, kijk ik zit in de WAO en dan moet je zelf je tijd maar een beetje invullen. En ja dan wil je toch een beetje zinnig nog bezig zijn."

Respondent 7 zei: "Ik denk het wel. Reden daarvoor is dat Johan en Yvonne iedereen zien, dus erkennen, gewoon wie je bent en wat je kunt en wat je allemaal niet kunt. Dat gewoon en jou accepteren, ja dat heeft op mij een positieve invloed. Met name die erkenning, dat is denk ik voor iedereen maar mij valt het waarschijnlijk meer op dan de gemiddelde. Die erkenning is belangrijk. Dus in die zin heeft het een positieve invloed op mijn beleving."

Respondent 8 zei: "Het werkt wel mee daaraan, ja. Ja het werkt zeker mee, ja. Ja weet je, ik haal hier toch op de een of andere manier ook weer energie uit. En daarvoor doe je deze dingen ook. Je wilt heel graag wat voor je medemens doen en als je daar zelf ook nog wat energie uithaalt is dat alleen maar positief."

Respondent 9 zei: "Ja zeker! Ja ik ga hier met veel plezier naartoe en ik ontmoet hier veel mensen, heel veel verschillende mensen en dat geeft een beetje structuur ook in je week."

Respondent 10 zei: "Zeker. Vanaf dag 1 dat ik er kwam voelde ik mij er thuis en kan ik mezelf zijn en leer ik heel veel en geeft het structuur aan mijn leven, want als je met pensioen gaat ben je niet, heb je vrije tijd dus dan denk je van nou, kan ik doen wat ik wil maar je weet niet wat je wilt altijd."

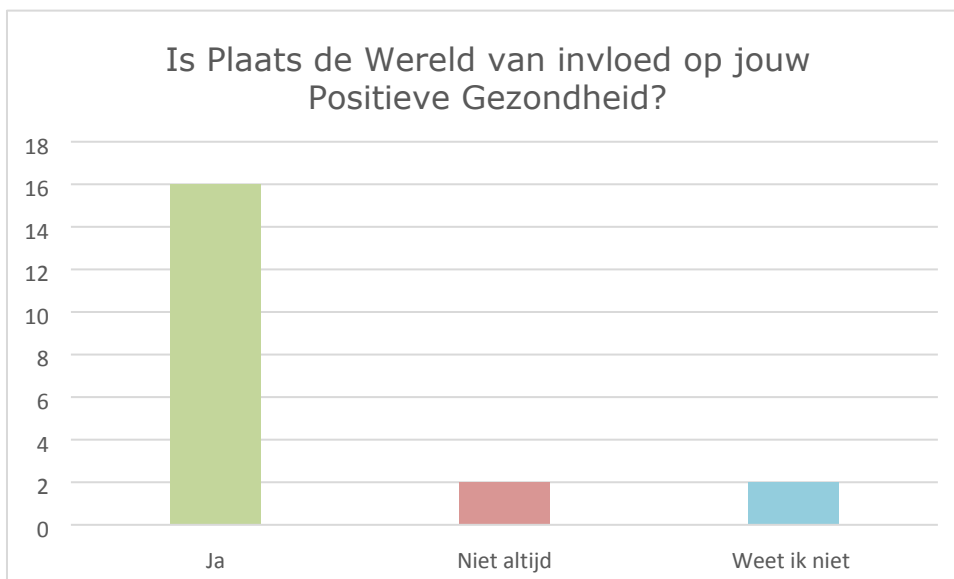
Respondent 11 zei: "Absoluut! Ik kom hier nou vijf jaar, in vijf jaar gebeurt natuurlijk het een en ander om je heen en met jezelf. Ik ben verder alleen thuis, ik zit in de bijstand. Dus deze 2 ochtenden per week geven mij de drive en de motivatie en regelmaat om toch de deur uit te komen. In een bepaalde periode heb ik veel meer meegewerkt met workshops en van alles en nog wat. Dat is langzamerhand door gezondheid gaat dat niet meer maar je hebt hier een fantastische achterban, goede mensen waar je mee over weg kan, je socialiseert en nou ja, dat heb ik nodig."

Respondent 13 zei: "Ja want ik heb hier behoorlijk sociale contacten en zo hier in de tuin verschillende mensen waar ik toch gewoon regelmatig even een babbeltje mee heb en even mijn hart kan luchten, met de sores die ik heb."

Respondent 16 zei: "Nou ik denk van wel een beetje, een beetje omdat dat goed is voor mij, een beetje onder de mensen en ja, wat meer zelfvertrouwen te krijgen, ja. Dat is best wel heel moeilijk voor mij. Dus ja, denk dat dat wel goed is ja."

Respondent 18 zei: "Ja. Omdat ik vindt het project sowieso van Johan en Yvonne heel bijzonder en inspirerend, dat mensen zoiets in de benen krijgen en het voor elkaar krijgen. Wat het voor mij betekend is, ik zei het net al, ik ben sinds een jaar met pensioen. Het is een leuke plek om dingen te doen, ik ben sowieso graag met mijn handen bezig maar ook veel verschillende mensen te ontmoeten en het gevoel dat je daarin ook een klein radertje bent, binnen het geheel wat Plaats de Wereld biedt."

Respondent 19 zei: "Ja! Ja, het helpt mij structuur te krijgen in mijn week en de contacten hier zijn ook heel belangrijk dus het delen van dingen, dingen samen doen, ja. Heel belangrijk!"

Figuur 12. Reacties van de respondenten op vraag twee.

2 van de 20 respondenten gaven 'niet altijd' aan. Hiervoor hadden zij de volgende redenen:

Respondent 4 zei: "Nee niet altijd nee. Soms ga ik heel erg blij weg en dan denk ik van wat is dit een leuke plek en soms erger ik mij vreselijk. Er zijn dan dingen dat ik denk van die kunnen heel erg goed anders, dan zit je met een aantal vrouwen en vrouwen kunnen heel erg leuk zijn samen hoor maar kunnen ook bitches zijn samen dus ja het heeft allebei."

Respondent 12 zei: *"Nee, ik heb Plaats de Wereld niet nodig. Ik heb genoeg andere dingen, het is niet per definitie dat Plaats de Wereld daarin bijdraagt."*

2 van de 20 respondenten gaven 'weet ik niet' aan. Hierbij noemden zij het volgende:

Respondent 1 zei: *"Dat weet ik niet, ik heb het hier wel heel erg naar mijn zin en ik doe ook mijn dingen die ik graag wil. Ik ben zelf heel erg bezig met duurzaamheid en met de natuur en de wereld. Om onze wereld te behouden. Ik had zostraks nog een gesprek met iemand over bijvoorbeeld de plastic soep, ja dat doet mij gewoon heel veel. En ik zie dat dat hier gewoon heel erg past, ik doe het kruidenatelier op maandagmiddag en daar maken we ook crèmes en allemaal dingen waar niet die chemicaliën in zitten en dat past heel goed bij mij, Dat is voor mij gewoon heel belangrijk en ook mee te geven aan je nageslacht en niet alleen mijn nageslacht."*

Respondent 2 zei: *"Ja, dat vind ik een moeilijke. Ik heb het best naar mijn zin hier bij Plaats de Wereld. Johan en Yvon zijn schatten van mensen, alleen het werk staat mij af en toe in die zin tegen omdat ik mij puur alleen maar, dat is nou eenmaal zo gegroeid, met elektra bezig houdt. Dan is het van niet omdat ik perse iets anders wilt tussendoor ofzo of wat dan ook, helemaal niet, maar er zijn gewoon momenten dat ik denk pff, moet dat nou. En dan lukt het niet en dat moet ik het weer uitstellen en daar komt vermoeidheid ook bij. Ja ook wel een klein beetje frustratie, ik kan veel hebben hoor dus wat dat betreft. Maar ik ja, dan bij mij is één factor vermoeidheid. Als ik 's morgens om 9 uur hier kom en ik ben 's middags nog bezig ,sta nog steeds op die ladder, dan pfff dan heb ik alleen maar het gevoel van stop er maar mee en vertrek maar. Maar voor de rest heb ik hier geen problemen."*

3. Denk je dat de uitslag nu anders is dan op het moment dat je hier bij Plaats de Wereld binnen kwam?

Figuur 13, het staafdiagram, illustreert de resultaten van vraag drie. Het staafdiagram dient ter ondersteuning van onderstaande resultaten. 9 van de 20 respondenten gaven aan dat de uitslag van hun Positieve Gezondheid nu anders is dan op het moment dat ze bij Plaats de Wereld binnen kwamen. Hiervoor werden diverse reacties gegeven:

Respondent 2 zei: *"Ja oh ja, heel anders! Ik heb je zo straks verteld wat mij dan, goed, iets meer als anderhalf jaar geleden overkomen is in ... en ik ben hier ook terecht gekomen door hulp van vrienden en kennissen van ga naar Plaats de Wereld, je moet onder de mensen proberen te komen en zodoende ben ik hier terecht gekomen en toen zat ik inderdaad met de meest krankzinnige ideeën liep ik als een zombie door de wereld heen. Dus toen was ik heel heel heel anders als nu."*

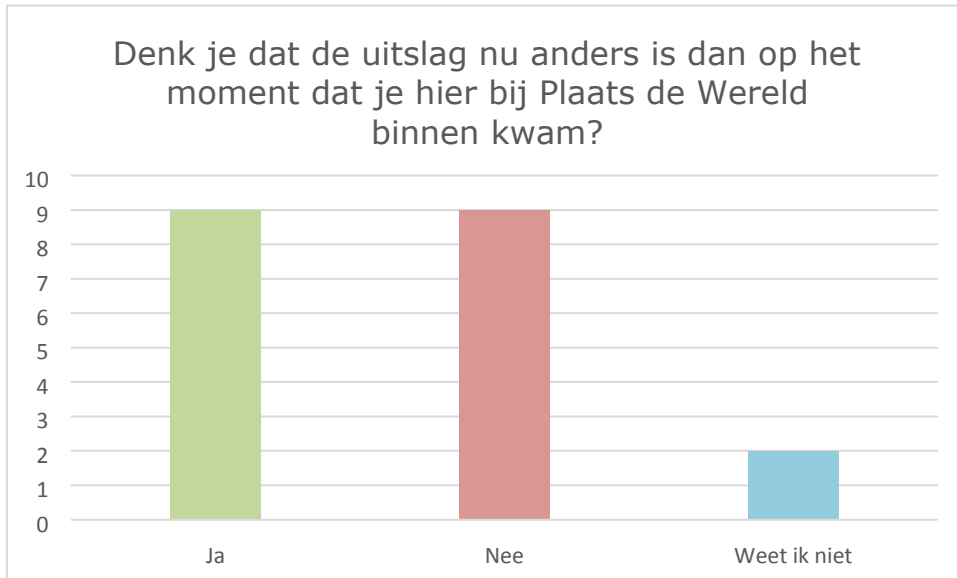
Respondent 6 (nieuwe Nederlander) zei: *"Ja, misschien ik toekomst beter Nederlandse taal misschien. Ik heb hier contact met andere mensen, oefenen praten, oefenen Nederlandse taal. Goed contact met Johan en Yvonne."*

Respondent 10 zei: *"Ja, zeker. Nou dat ik daar veel door feedback, veel positiever ben geworden over mezelf. Hier mag je geen sorry zeggen want dan krijg je een stroomstoot haha. Ja dat is wat je hier wel leert. Nee gewoon de mensen die hier zijn en de vruchten die het werk afwerpt dat is ook mooi en dat is zo genieten. Mijn man werkt hier ook."*

Respondent 17 zei: *"Ja absoluut, ja toen zat ik echt in een dip, geen werk, geen partner, geen nou ja, geen perspectief eigenlijk. Ik was net verhuisd naar ... en dat is ook 1 van de volgende vragen denk ik, maar iemand had mij deze plek aangeraden want ik deed toen namelijk eerst vrijwilligerswerk bij de tussen schoolse opvang met kinderen in ... en*

degene die mij daar begeleide die raadde mij deze plek aan doordat ik verhuist was, zo van hé ... en ..., ga daar eens kijken."

Respondent 19 zei: *"Ja dat denk ik wel, dat weet ik wel zeker. Ja doordat je hier inderdaad dingen samen doet, merk ik voor mezelf dat dat heel belangrijk is. Het is gewoon een mooie plek om, ja, inderdaad de ervaring al van het wekelijks hier zijn maar ook inderdaad de contacten die hier zijn met mensen, ja heel positief eigenlijk. Heel positief."*

Figuur 13. Reacties van de respondenten op vraag drie.

9 van de 20 respondenten gaven 'nee' aan. Hierbij werden de volgende redenen gegeven:

Respondent 3 zei: *"Nee dat denk ik niet nee. In dat opzicht verbeterd het mijn nou ja, het levenswelzijn niet. Het draagt bij en het, hoe zeg ik dat, het ondersteund. Maar het is niet zo dat het zonder Plaats de Wereld minder zou zijn."*

Respondent 4 zei: *"Weet ik niet. Nee. Dat is 6 jaar geleden. Ik ben 1 van de eerste vrijwilligers. Nee want dingen die ik heb gedaan om dit te ontwikkelen, zijn heel veel dingen van buiten Plaats de Wereld. Dus er zijn veel andere dingen waar ik mee bezig ben die dat ook beïnvloeden."*

Respondent 5 zei: *"Dat is een paar jaar terug, ik werk er nu zo'n 2 en een half of 3 jaar intussen geloof ik. Maar nou of het heel veel anders was, niet heel veel nee maar wel nou het onderhoudt dat het positief blijft zeg maar."*

Respondent 12 zei: *"Nee. Nou ik denk, wat ik al vertelde natuurlijk wat ik heb meegemaakt en nu ja alles bij mekaar. Ik vindt het wel belangrijk dat ik, kijk ik heb thuis een boerderij, melkveebedrijf. Die wereld is mij te klein en ik wil mijn wereld wel graag wat verbreden en dat vindt ik hier dus wel. Contacten zijn voor mij belangrijk, dat blijkt hier ook wel uit. Het meedoen en het persoonlijk functioneren en het helpen van mensen, ja dat vindt ik gewoon mooi."*

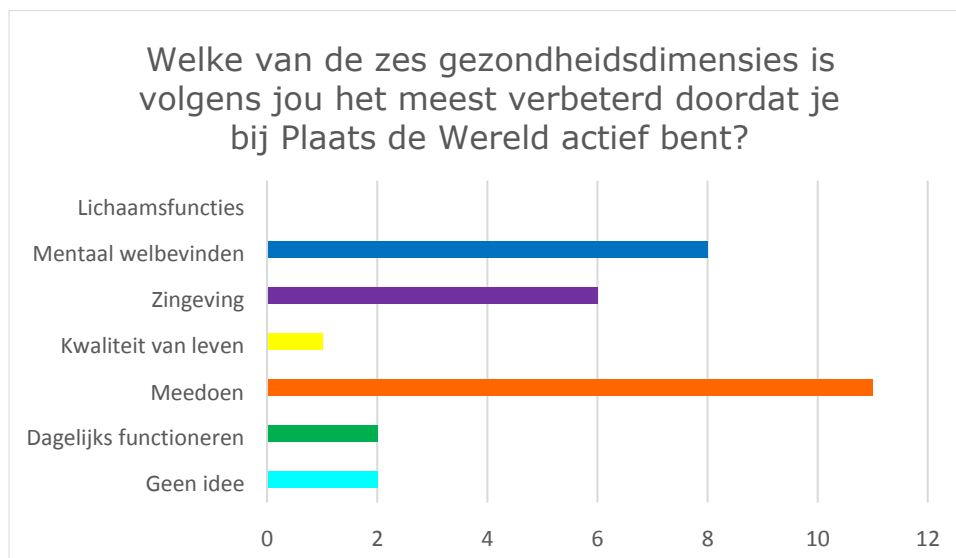
2 van de 20 respondenten gaven 'weet ik niet' aan. Hierbij werden deze redenen gegeven:

Respondent 9 zei: "Dat is al heel lang geleden, al 4 of 5 jaar geleden. Nee toen had ik een heel ander leven dus dat weet ik niet. Nee toen was mijn leven heel anders en toen was dit maar een klein deeltje van oh nieuwsgierig, even kijken. En nu is het een veel groter deel van mijn leven zeg maar."

Respondent 20 zei: "Nou, dat weet ik niet zo, kan ik niet zeggen. Ja hoe lang lopen wij heir nu ook al, misschien wel een jaar of 10, 7 of 8."

4. Welke van de zes gezondheidsdimensies is volgens jou het meest verbeterd doordat je bij Plaats de Wereld actief bent?

Figuur 14 illustreert de gegeven antwoorden van de respondenten op vraag vier. Een aantal respondenten gaven meerdere gezondheidsdimensies aan. Er werden diverse toelichtingen gegeven bij de keuze van de gezondheidsdimensie(s):

Figuur 14. De gezondheidsdimensies die het meest verbeterd worden door aanwezigheid bij Plaats de Wereld.

Respondent 3 zei: "Ik denk het mentaal welbevinden, dat je toch hier zo hoort wat de verhalen van andere zijn en wat de achtergrond van andere mensen is. En dat je daar dan ook stil staat bij wat je zelf meemaakt en wat je zelf hoort en dan dat je dingen in perspectief leert zetten. Meer dan alleen maar je eigen familie en vrienden kent. Je hoort toch verhalen van nieuwe Nederlanders en van mensen die het een stuk moeilijker hebben, dat geeft wel een ander beeld."

Respondent 10 zei: "Mentaal welbevinden. Dat ik mij opgenomen voel, dat ik makkelijker met de dingen om ga en dat ik vrolijker ben."

Respondent 15 zei: "Ik denk mentaal welbevinden en de sociale contacten dus meedoen. Nou meer geconcentreerd bezig zijn en ook een doel hebben, en dat is wel heel belangrijk vind ik, een doel hebben. Nadat je dus gepensioneerd bent, na 20 jaar gewerkt te hebben vindt ik dat wel heel prettig. En dat ik dan ook een stukje mee kan doen met eindproducten."

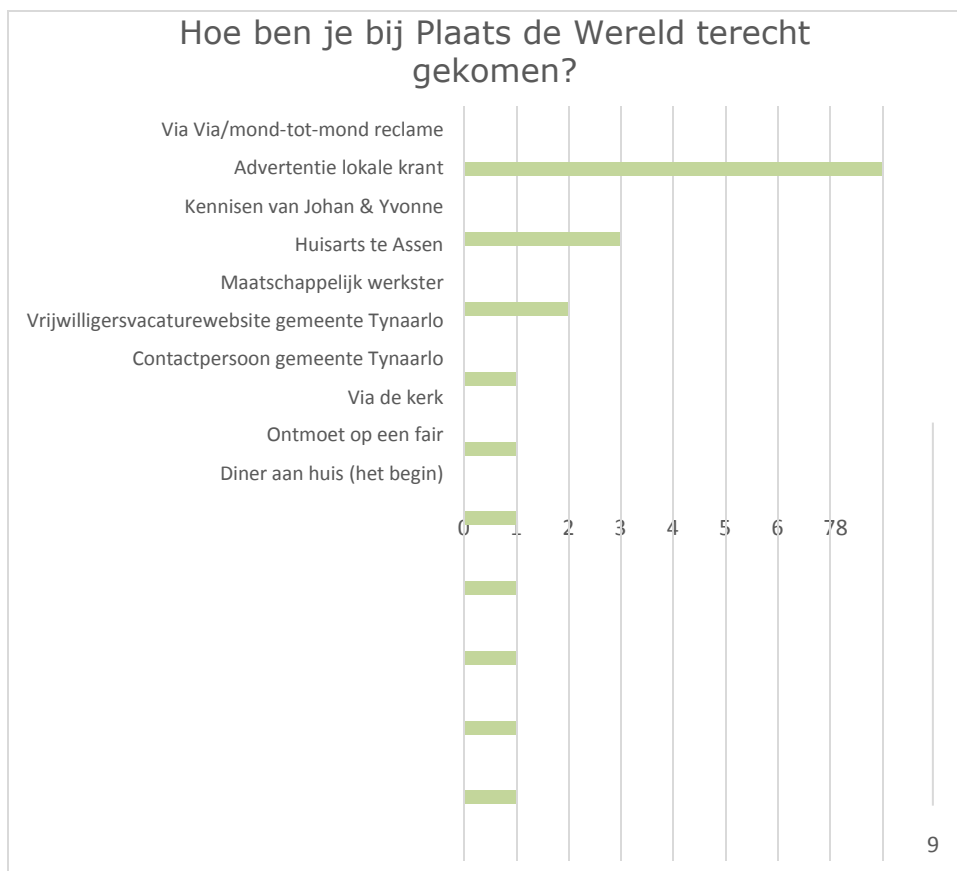
Respondent 16 zei: "Kwaliteit van leven. Ja, nou, daar zijn een paar dingen, is moeilijk hé. Mentaal welbevinden ja, ja. Om mijn, omdat hier staat jezelf accepteren. Ja en concentreren en onthouden, dat zijn allemaal dingen wat ik heel slecht kan. Namen onthouden, als iemand een naam zegt moet ik eerst nadenken wie is dat, maar als je ouder wordt dan kan je zulke dingen ook minder goed. Ja en omgaan met veranderingen."

Respondent 17 zei: *"Ik denk mentaal welbevinden, ja. Ja, ik kwam hier voor het eerst en ik viel meteen in een warm bad zeg maar. Acceptatie en er mogen zijn zoals je bent. Nou ja, ongeacht je mentale conditie of je lichamelijke conditie, je krijgt meteen een gevoel van acceptatie en erbij horen en dat was voor mij ook wel essentieel eigenlijk voor mijn mentaal welbevinden en nog steeds."*

Respondent 18 zei: *"In ieder geval het meedoen en het dagelijks functioneren, de anderen ook wel hoor. Ja ik heb het best wel nodig om, ik was thuis best wel een beetje, raakte ik een beetje wat geïsoleerd in wat ik deed en hier is het heel belangrijk dat je een beetje dat collega gevoel, dus dat je dingen samen doet."*

5. Hoe ben je bij Plaats de Wereld terecht gekomen?

Figuur 15, het staafdiagram, illustreert de antwoorden van de respondenten op vraag 5.

Figuur 15. Reacties van de respondenten op vraag 5.

6. Wat is jouw reden om hierheen te gaan? En waarom Plaats de Wereld en niet een organisatie o.i.d.?

Respondent 4 zei: *"Hele idealistische organisatie, het streven om de wereld beter te maken, het streven om het cultuur en educatieve aspect erbij te betrekken wat ik ook heel erg leuk vind en nog steeds heel leuk vind. Dus dat was de reden om te gaan."*

Respondent 5 zei: *"De reden waarom ik, nou, ik merkte dat ik op een gegeven moment dat als ik een hele tijd niks te doen had een paar dagen achter elkaar dat ik een beetje de neiging had om in te dutten en ik dacht nee dat wil ik niet. Voordat iemand anders een dagbesteding voor mij gaat bedenken kan ik het beter zelf doen. Dus zo heb ik bedacht om dat te gaan doen."*

Respondent 8 zei: "Ja dat is ook een beetje door W. gekomen eigenlijk, we hebben ook wel meerdere dingen bekeken hoor. Wat is voor ons iets en het moet ook bij je passen. We zijn ook bij vluchtelingenwerk geweest in Assen, dat is allemaal zo georganiseerd en we kwamen op een wachtlijst voor vrijwilligers, ja weet je dat zijn allemaal van die dingen dat je denkt, ja ik wil graag iets doen en ik hoef niet op een wachtlijst. En daar had je heel veel verplichtingen, dit mocht niet dat mocht niet. En hier is het ook heel vrij, als je een keer niet komt dan is dat ook goed en dat voelt gewoon als vrijwilligers heel leuk vindt ik."

Respondent 9 zei: "Nou het is heel laagdrempelig en het is in het dorp. Ja ik woon in Vries en het is heel laagdrempelig. Ja en de sfeer, hoe er met mensen omgegaan wordt en hoe er over mensen gedacht wordt, dat vind ik heel belangrijk."

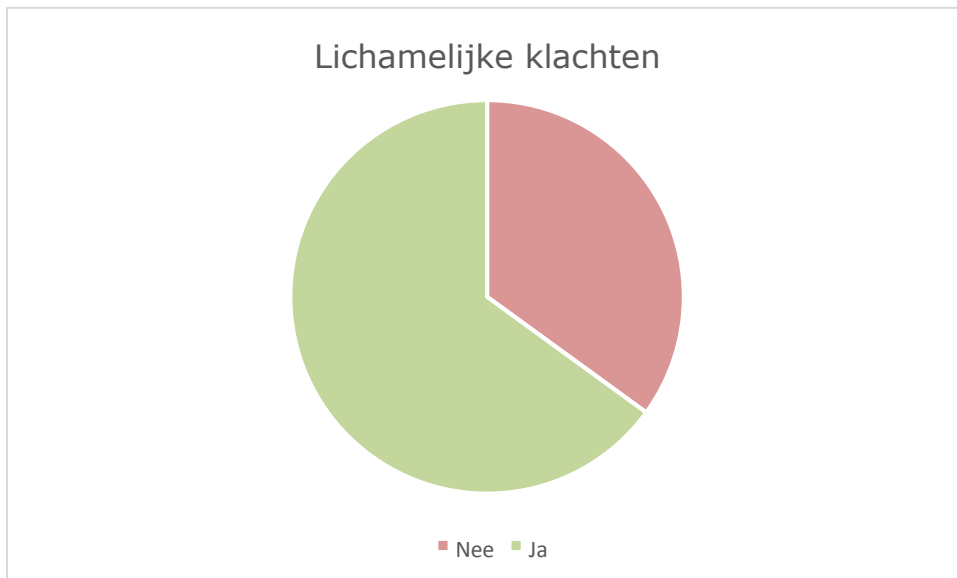
Respondent 15 zei: "Plaats de Wereld staat echt in de wereld en ik vindt op zich de naam ook wel goed en ja, dit is gewoon een plek waar ik mij lekker in voel en ook heel erg zorgzaam is voor alles. Voor de natuur, voor de mens, voor ja, uiteindelijk waar het hele leven uit bestaat, aandacht voor elkaar. En aandacht vindt ik heel goed ja, en veel betrokkenheid bij mensen die eventueel ziek worden of een overlijden, dat heeft ook een behoorlijke impact gehad op ons, een collega. En dat is echt, ja, het is een hele sociale wereld."

7. Sinds wanneer ben je hier aanwezig? En hoe vaak ben je hier nu aanwezig? Naast de structurele wekelijkse aanwezigheid helpen velen ook bij andere activiteiten zoals het dorpsdiner, schoolreisjes, schoolprojecten, markt etc.

Respondent	Hoelang aanwezig	Hoeveel dagdelen per week aanwezig
1	1 jaar	1 (soms 2)
2	Vanaf het begin	1
3	Vanaf het begin	2
4	6 jaar	2
5	2,5 jaar	1
6	1,5 jaar	2 (soms 3)
7	7 jaar	1
8	1,5 jaar	1
9	4/5 jaar	1
10	7 jaar	Gemiddeld 3
11	5 jaar	2
12	8 maanden	1
13	4 jaar	1
14	Vanaf het begin	1
15	5 jaar	1 (soms 2)
16	2 jaar	1
17	3,5 jaar	Momenteel niet structureel
18	6 maanden	1 tot 2
19	2 maanden	2
20	7 jaar	1

8. Ondervind je lichamelijke en/of geestelijke klachten? Zo ja, welke?

Figuur 16 en 17, de cirkeldiagrammen, illustreren het percentage van geestelijke en lichamelijke klachten onder de respondenten. Vervolgens de reacties van de respondenten op vraag 8.

Figuur 16. Aantal respondenten met lichamelijke klachten.

Figuur 17. Aantal respondenten met geestelijke klachten.

Respondent 1 zei: "Nee."

Respondent 2 zei: "Ja ik ben hart patiënt, in die zin van ik heb een lekkende hartklep, kritisch lekkend. En dat, ik weet niet wat daar mee kan gebeuren. Ik bedoel ik loop al 3 en een half jaar als bekende, wat bekend is dan daarvan, loop ik rond en die lekkage kan al 20 jaar zijn, dat weten we niet hebben we nooit kunnen ontdekken. Maar goed ik loop al 3 en een half jaar zo rond en 1 keer per jaar een controle en dat is het dan en dus daar is best mee te leven. En ik heb een mate van COPD, ja, heb ik mezelf cadeau gegeven, had ik maar niet mijn hele leven moeten roken."

Respondent 3 zei: "Ja ik zou bijna zeggen wie niet? Als je zegt dat je het niet hebt dan klopt er iets niet, dus ja. Maar niet dusdanig dat het mij in de dagelijkse beslommingen of het meedoen bij Plaats de Wereld. Altijd wel iets."

Respondent 4 zei: "Nee, ik ben te zwaar maar goed daar ondervind ik geen last van maar voor de rest gaat het goed."

Respondent 5 zei: "Ja ik kan soms, soms kan ik mij moeilijk concentreren, daar heb ik meer last van dan vroeger. Nou ja, ik wordt ook een dagje ouder natuurlijk. Ja nou, tenminste als ik dat zeg dan mensen in mijn omgeving zeggen daar heb ik ook wel last van. Maar ik heb het idee dat het bij mij een beetje meer is dan gemiddeld, maar dat is moeilijk te meten. En ja fysiek, ik ben toch wel sneller moe dan dat ik zou willen. Ja fysiek dat is en ook in mijn hoofd, ik kan niet heel veel drukte aan mijn hoofd hebben."

Respondent 6 zei: "Ja kleine beetje rug. En hoofdpijn soms. Ja alle mensen hebben misschien hoofdpijn en druk. Ja verder gaat het goed."

Respondent 7 zei: "Ja, ik merk dat ik ouder ben, ouder wordt. Ik heb wat gewrichtsklachten, pijn in mijn rug vaak, ik begin aardig doof te worden. Ook qua energie, ik heb vorig jaar een half jaar chemo gehad. Dat merk je toch aan je energie, dat gaat achteruit. Maar ik meet me nog steeds, ook in sport, een heleboel mensen dan denk ik zo slecht ben ik nog niet."

Respondent 8 zei: "Oh nee, nee, nee. Dat blijkt ook wel uit dit denk ik."

Respondent 9 zei: "Nou ja mijn gezondheid is op het ogenblik niet helemaal je van het maar dat is binnenkort over als het goed is. Nee ik heb wat ellende met mijn baarmoeder en daar moet ik aan geopereerd maar goed als dat achter de rug is moet het weer goed zijn, dan is mijn gezondheid verder goed. Geestelijk gaat, mijn man is nog niet zolang geleden overleden dus ik ben nog een beetje bipolair zeg maar."

Respondent 10 zei: "Oh ja. Ja ik ben diabeet 2 en ik ben vorig jaar voor obesitas en diabeet samen in Beatrixoord geweest en ondersteuning van hier gekregen. En vanaf die tijd ben ik 35 kilo afgevallen."

Respondent 11 zei: "Ja nou ja dat dus en het lichaam sowieso en geestelijk betekent dat dat je je langzaam moet gaan aanpassen en dat gaat over periodes."

Respondent 12 zei: "Nee."

Respondent 13 zei: "Lichamelijk momenteel niet, wel gehad en geestelijk is wel een beetje, ja ik ben af en toe best wel een beetje depri. Hele toestanden en ja."

Respondent 14 zei (beroerte gehad): "Ja, dat is er ook wel uitgekomen hé. Dat werkt gewoon door, geestelijk en lichamelijk."

Respondent 15 zei: "Ja ik heb een heup en een knie prothese, dus het traplopen wordt iets minder maar de laatste tijd heb ik ook wat meer prikkelingen in mijn pols gekregen, ik weet niet of ik teveel dingen til of doe, maar dat zijn dingen die ja, die belemmeren af en toe en vandaag dus zeker. Ja, ja. Maar voor de rest gaat het allemaal wel heel goed, dus ik ben heel blij dat ik, nou ja, nieuwe onderdelen in mijn lijf heb gekregen die wel weer functioneren maar af en toe dan merk je het wel als het weer veranderd ook, dan denk ik oh, dan merk ik het toch wel een beetje."

Respondent 16 zei: "Ja ik heb altijd al last van geestelijke klachten gehad, ik ben depressief geweest, ik heb antidepressiva maar die ben ik aan het afbouwen. Die heb ik 25 jaar hé. Ja, maar ik ben aan het afbouwen en dat gaat best wel goed."

Ja ik heel veel lichamelijke klachten daardoor, heel vaak pijn in mijn rug, vaak veel in mijn rug. Ik kan niet zoveel dingen doen en ik mag ook niet meer zwaar tillen want ik heb ook wat last van een verzakking dus. Ja en dan, ik ben alleen en dan doe je dat toch wel want je wilt niet een ander tot last zijn, zo ben ik dan ook weer."

Respondent 17 zei: "Ja het afgelopen jaar niet, maar ik heb wel een geschiedenis van klachten dat ik een neiging heb tot depressie en dat niet een zware depressie maar een milde depressie."

Respondent 18 zei: "Ja wat zijn klachten, ja traplopen dat kan ik niet best want mijn knieën zijn redelijk versleten en ik heb dus inderdaad mijn gehoor probleem, dus in een groep is dat lastig. Maar ja, je past je erbij aan. Ik heb heerlijk gefietst met mijn elektrische fiets dus ik fiets weer heel veel nou ja, zo kun je aanpassingen bedenken."

Respondent 19 zei: "Ja, ik heb wat depressieve klachten sinds een tijdje en ik denk ook, ik heb ooit een hartinfarct gehad en ik denk dat daar nog steeds wel wat vermoeidheidsklachten in zitten en ook mentaal, snel angstig en dat soort dingen, dat heeft er ook mee te maken. Dus ja, soms wat vermoeidheid en soms wat last van mijn knie, ja een beetje, maar geen erge lichamelijke klachten of zo."

Respondent 20 zei: "Ja ik heb soms, misschien merk je het al, soms een beetje moeite om mij uit te drukken. Vooral vroeger, of vroeger, ik heb last van stotteren maar dat wordt hier allemaal wel erg goed opgevangen dus zo erg is dat nou ook weer niet."

9. In het kort: wat betekend Plaats de Wereld voor jou?

Op deze vraag werden diverse reacties gegeven. Om aan te tonen wat Plaats de Wereld betekent voor de respondenten volgen hier alle reacties.

Respondent 1 zei: "Ik vind het hier super gezellig en gastvrij, je kan altijd binnen lopen en je wordt altijd gewaardeerd, ja. Ik heb het naar mijn zin."

Respondent 2 zei: "Lekker bezig zijn, ik verveel me niet want ik heb het veel te druk in mijn privé leven etc. maar het is prettig om hier in deze omgeving te zijn. Het is prettig de vriendschap en liefde in een bepaald opzicht van Johan en Yvonne te ervaren, daardoor dus graag hier zijnde. Er wordt niet aan mij 's morgens een werkbriefje in mijn handen gedaan van dat moet je doen, ik ga gewoon doen wat ik wil doen en ik het tempo wat ik graag wil, of wat ik graag wil, wat voor mij haalbaar is. Dus in die zin ben ik hier ook graag omdat ik alle vrijheid heb van handelen. Johan vraagt wel dingen van zou je dit zus en zo, goed geen probleem dat plan ik ergens in of ik houd er rekening mee. Maar voor de rest ben ik gewoon lekker mijn eigen baasje en daarom vind ik het hier prettig dus. Er staat geen druk achter me."

Respondent 3 zei: "Een sociale plek om mensen te ontmoeten en de wereld dichtbij en ver weg te zien, dat is eigenlijk Plaats de Wereld. En dat wordt in een heel breed scala aangeboden en van je gevraagd. Ik bedoel je kan hier zoveel zien en tijd doorbrengen als je wilt. En dat is wel heel mooi. Een plek om de wereld te zien."

Respondent 4 zei: "Oh jee, dat vind ik dus een hele moeilijke vraag. Omdat ik het op dit moment even niet weet. Ik ben er nu na een aantal weken weer geweest, vanochtend weer voor het eerst en dan ontdek ik wel dat ik het heel erg leuk vind om met elkaar bezig te zijn en met elkaar verbonden te voelen. En het gaat mij op dit moment ook meer om dat verbonden voelen met elkaar dan om dat project. Kortom: Plaats de Wereld heel leuk, prachtige mensen maar sommige dingen kunnen anders. Dat is hem."

Respondent 5 zei: "Nou ja, Plaats de Wereld is voor mij een plek om, die mij activeert en die waar goede sfeer is om samen met anderen ook bezig te zijn. Ja ik denk iedereen heeft toch behoefte om ergens een bepaalde verbondenheid te ervaren. En dat helpt er ook wel aan mee. Dat nou ja, zo ongeveer grof gezegd in grote lijnen. Ja ik weet niet wat ik er nog meer van moet zeggen."

Respondent 6 zei: "Weer naar school, Nederlandse taal oefenen, contact met mensen. Dat betekent mij Plaats de Wereld. Ook activiteiten met andere mensen. Ja ja ja, dat betekend. Activiteiten met mensen, praten met mensen, contact met mensen. Ook vul mijn tijd, als jij huis bent of thuis bent, altijd misschien jij hebt saai ofzo. Hier activiteiten, bezig en gezellig. Koffie drinken."

Respondent 7 zei: "Een plaats waar ik met veel plezier naartoe ga, waar je erkent wordt, waar je zelf je kwaliteiten kunt botvieren, waar je mensen ontmoet die een bepaalde levenshouding hebben die mij heel erg aanstaat, kortom: ik ga hier met plezier naartoe. Ik heb net tegen Johan gezegd van jullie hebben de heropening, mochten jullie denken van nou dat moet nog extra gebeuren of jullie komen tijd tekort, laat het even weten en dan kom ik gewoon een dag extra dus dat is voor mij wel een teken, ik ga hier niet met tegenzin naartoe."

Respondent 8 zei: "Ja wat betekent het voor mij persoonlijk, ja ik denk het belangrijkste is dat ik graag, ik wil graag zinvol bezig zijn, ook omdat je nu geen betaald werk meer hebt natuurlijk. En ik vindt het heel leuk om met mensen iets te doen en mensen te helpen, nou je ziet ook, er loopt hier van alles rond en dat vind ik heel erg leuk om daarmee bezig te zijn en daar ook weer iets uit te halen wat je weer, allerlei mensen lopen hier. En dan denk ik van goh, hoe leuk is het dat je die mensen ook weer blij kunt maken, daar wordt je zelf ook weer gelukkig van."

Respondent 9 zei: "Een hele mooie plek om mensen te ontmoeten en samen met mensen dingen te doen, voor mezelf maar ook voor anderen."

Respondent 10 zei: "Heel veel! Dat ik mij hier op mijn plaats voel, geaccepteerd voel en dat ik nodig ben. Want als je niet meer nodig bent, dat is niet leuk."

Respondent 11 zei: "Het is een warm bad hier. Mijn sociale leven, grotendeels. Je houdt er vriendinnen aan over en sommigen hebben dezelfde interesses dus we gaan, we nemen af en toe de tijd om gezamenlijk ergens naar toe te gaan. Toen ik ziek was, periodes, het is een achterban, iedereen staat voor je klaar, nu nog. Zou er wat thuis moeten gebeuren dan komen ze eraan, als ik dat toelaat maar zover ben ik nog niet. Dat komt misschien met de tijd, maar ze zijn er voor je. Je kunt je ei kwijt, het is gewoon een prettige plek."

Respondent 12 zei: "Ja ik vindt Plaats de Wereld een hele bijzondere plek omdat er zo verschrikkelijk veel, verschillende mensen zijn en ik vindt het een hele mooie, ja ik vindt het gewoon een hele bijzondere plek. Mijn vriendin vraagt vaak van waar ben je, ja Plaats de Wereld, ik kan het niet eens uitleggen, het is iets unieks. Ik vindt ook dat zij nog veel meer moeten laten zien van wat ze allemaal doen. Ja meer uitdragen. Ik vindt dat heel veel mensen gewoon niet weten wat hier allemaal gebeurt. En ik vindt dat wat zij daar op die muur hebben staan vindt ik altijd zo mooi. Daar kijk ik altijd naar en dan denk ik zo is het. Ja, dat is wat Plaats de Wereld is en ik vindt ook de gedrevenheid van Johan en Yvonne echt heel bijzonder, dat je bijna een stuk idealisme weg zet, dat vindt ik echt super. En zelf daar zo weinig van, wat financieel betreft, zo weinig van wilt hebben maar gewoon echt dat voor de mensen wilt doen. Dat vindt ik echt diep respect."

Respondent 13 zei: *"Een plek waar ik mij thuis voel."*

Respondent 14 zei: *"Allereerst het huis uit, contact en zingeving. Bij blijven!"*

Respondent 15 zei: *"Plaats de Wereld is een doel en een heel goed middel om stil te staan bij de dingen, we hebben ook wel discussies over allerlei zaken met elkaar of met een ander, met een enkeling. Maar ik vindt het gewoon heel fijn om te gaan, dat je dus ook een soort invulling hebt. Ik kan altijd terug komen en ik kan ook echt bij verschillende collega's inmiddels, kan ik ook terecht."*

Respondent 16 zei: *"Ja, gewoon, gezellig, beetje met mensen gezellig praten en lekker een beetje bezig zijn en dat betekent gewoon wel veel voor mij en ja, verder, ja. Sociale contacten dus wel, ja. Ja en een beetje meer zelfvertrouwen want ik, dat ze hebben allang al in de gaten heel veel. Dan zeg ik dat kan ik niet hoor, dat lukt me niet. Uh zeggen ze dan, gewoon proberen. En dat heb ik dan heel gauw hé, ik ben met bepaalde dingen, zoals een keertje wat was ik toch aan het doen, iets met naaien maar ik heb niks met naaien en dan zit ik de hele morgen met klein iets te pielen en oh dan, dan ben ik zo, niks voor mij, wat doe ik hier. Ja heel frustrerend voor mij. Kijk dat vilt is mooi en dat knippen vind ik hartstikke leuk, kijk dan is het goed, maar zo gauw als er iets is waarbij ik denk oh jee, dan ga ik helemaal, dan wordt ik heel onzeker. Ja ik kan meer dan ik denk maar ik ben altijd de grond ingetrapt, dat is het probleem met mij, en dat weet ik wel, ik ben daar al heel ver uit maar ik heb daar nog altijd iets zitten hoor. Ja ik heb daar ook heel veel voor moeten doen."*

Respondent 17 zei: *"Een plek waar iedereen zichzelf mag zijn en waar geleerd word en gedeeld wordt."*

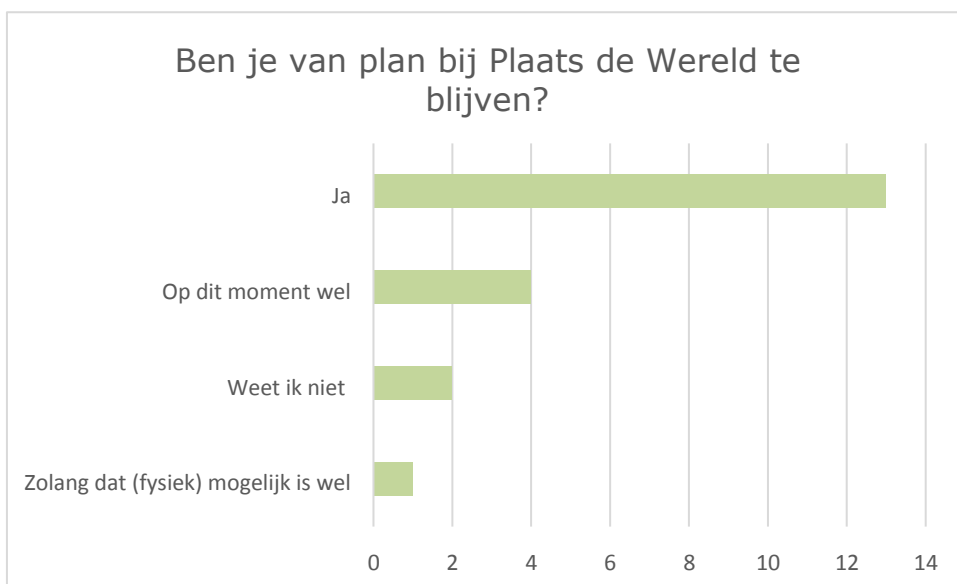
Respondent 18 zei: *"Een plek waar leuke dingen gebeuren, een plek waar ik mensen ontmoet die ik anders niet zo gauw tegen zou komen en dan met name in de variatie van de mensen die hier komen die met verschillende achtergronden variëren. Die het leuk vinden om te doen, tijd hebben, afstand tot de arbeidsmarkt, anderstalig enzovoort. Dat vind ik leuk om mij daar ook tussen te bewegen. Ik leer hier op het gebied van wol veel, daar leer ik een hoop, nou dat is, dat doe ik zelf mijn voordeel ook mee."*

Respondent 19 zei: *"Een fijne plek om te zijn, fijne mensen, ik kan er echt zinvol bezig zijn, inhoudelijk wat ik doe en daarnaast ja, een zinvolle plek, het geeft mij structuur, het geeft mij contacten, ik kan dingen delen, ook het gevoel dat ik anderen mensen daarin andersom net zo dus dat ze ook bij mij terecht kunnen voor hun verhaal, dus ja"*

Respondent 20 zei: *"Nou dat heb ik net ook al een beetje genoemd, ja ik ga hier ook heen voor een bepaalde structuur maar ook mekaars wereld, de wereld, Johan en Yvonne stralen het ook zo uit en die verbinden onderling en ja, die kleine burgerlijkheid hierzo vind ik prettig maar ook de projecten die zij hebben in het buitenland. Ja ik sta wel achter hun visie."*

10. Toekomstvraag: ben je van plan hier te blijven?

Figuur 18, het staafdiagram, illustreert de gegeven antwoorden van de respondenten op vraag 10.

Figuur 18. Reacties respondenten op de toekomstvraag.

Na het afnemen van de enquête en het interview konden de volgende resultaten gegeven worden. Figuur 19, het staafdiagram, illustreert de status van de respondenten. Hierin is het opvallend dat 50% van de respondenten gepensioneerd blijkt te zijn.

Figuur 19. Status van de respondenten.

3.3: deskresearch

Vanuit de verkregen resultaten van de enquête en het interview is er deskresearch uitgevoerd. Er zijn bronnen geanalyseerd over het risico en de gevolgen van eenzaamheid en bronnen over de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).

Zinvolle dag-invulling, goed voor iedereen

Zorginstelling De Lichtenvoorde (2018) stelt dat een zinvolle dag-invulling een belangrijk aspect is in het leven voor ieder mens. Het zorgt voor een dagritme, ontmoeting, mogelijkheden tot ontplooiing en het kan mogelijk het gevoel van eigenwaarde vergroten. Dit is voor ieder mens belangrijk en met name voor gepensioneerden. Met pensioen gaan is een van de meest ingrijpende gebeurtenissen in het leven. Voor velen start hierdoor een leven zonder de gewaardeerde plaats en regelmaat als werkende in de maatschappij. Met name het gemis aan dagelijkse gesprekjes en contacten met collega's laat zich voelen. Dit verlies en de onomkeerbaarheid daarvan realiseren gepensioneerden zich en dit leidt wellicht tot eenzaamheid (Gierveld, 2016). Uit onderzoek blijkt dat wanneer eenzaamheid wordt teruggebracht, dat de daaraan gerelateerde zorgkosten dalen. Het verband tussen de vraag naar zorg en eenzaamheid is het sterkst bij mensen tussen de 50 en 65 jaar (Deloitte, 2016).

Minder eenzaamheid, minder zorgkosten

Risicofactoren van eenzaamheid

Diverse factoren kunnen leiden tot gevoelens van eenzaamheid. Een verandering in of het verlies van sociale contacten, activiteiten of werk spelen vaak een rol. Ook gezondheidsproblemen, verwachtingen van sociale contacten en kenmerken van de persoonlijkheid spelen regelmatig een rol. Daarnaast zijn genetische factoren van invloed. In vele gevallen wordt eenzaamheid veroorzaakt door een opeenstapeling van meerdere factoren (Volksgezondheid en Zorg, 2018).

Sociale eenzaamheid is met name toe te schrijven aan een te beperkt sociaal netwerk. Emotionele eenzaamheid hangt meer samen met de afwezigheid van een partner (Dykstra & Fokkema, 2007)(de Jong-Gierveld & van Tilburg, 2010). Welke soort eenzaamheid iemand ervaart wordt dus in hoge mate bepaald door het type relatie dat iemand mist (Volksgezondheid en Zorg, 2018).

Goede sociale contacten verminderen eenzaamheid (Stevens & Westerhof, 2006)(de Jong-Gierveld & van Tilburg, 2007). Echter geldt 'hoe meer contacten hoe beter' niet voor vermindering van eenzaamheid. Een aantal van vier of vijf personen met wie iemand goed contact heeft beschermt voldoende tegen eenzaamheid. De toegevoegde waarde van extra sociale relaties neemt af naarmate het aantal relaties stijgt. Variatie in sociale relaties beschermen tegen eenzaamheid. Ouderen met uitsluitend goede contacten met kinderen en overige familie hebben meer kans op eenzaamheid dan ouderen met een gevarieerd netwerk van relaties. Een aantal intieme relaties met daarnaast een aantal andere relaties zoals met kennissen en burens, biedt een goede bescherming tegen eenzaamheid (de Jong-Gierveld & van Tilburg, 2007). Wanneer een belangrijke sociale relatie wegvalt, bijvoorbeeld na het overlijden van de partner, bestaat een verhoogde kans op eenzaamheid (Luanaigh & Lawlor, 2008)(Utz et al., 2014).

Persoonlijke eigenschappen die gevoelig kunnen maken voor eenzaamheid zijn een gebrek aan sociale vaardigheden, weinig zelfvertrouwen, sterke verlegenheid, een negatief zelfbeeld, gevoelens van sociale angst, introversie en neuroticisme (de Jong-Gierveld & van Tilburg, 2007)(Luanaigh & Lawlor, 2008).

Gevolgen van eenzaamheid

Eenzaamheid vergroot mogelijk de kans op de ziekte van Alzheimer. In een Nederlands onderzoek werden Amsterdamse ouderen zonder dementie gedurende drie jaar gevolgd. Na drie jaar hadden ouderen met gevoelens van eenzaamheid 1,64 keer zo vaak dementie ontwikkeld dan de niet-eenzame ouderen (Holwerda et al., 2014). Hierbij werd gecorrigeerd voor de invloed van andere determinanten van dementie. Dit risico is vergelijkbaar met schattingen uit internationaal onderzoek (Wilson et al., 2007)(Mushtaq, 2014).

Er zijn aanwijzingen dat eenzaamheid de kans op het verkrijgen van hartaandoeningen vergroot, ook na correctie voor andere risicofactoren van coronaire hartziekten (Valtorta et al., 2016)(Thurston & Kubzansky, 2009)(Sorkin et al., 2002). Uit een integratie van internationale onderzoeken bleken eenzaamheid en sociale isolatie het risico op coronaire hartziekten met 29% te verhogen. Daarbij is gecorrigeerd voor andere risicofactoren van coronaire hartziekten. Voor beroertes werd het risico met 32% verhoogd (Valtorta et al., 2016). Eenzaamheid verhoogd het risico op andere gezondheidsproblemen zoals slaapproblemen, stress en ontstekingen (Boss et al., 2015)(Cacioppo et al., 2010).

Eenzaamheid kan tot een depressie leiden. Dit blijkt uit diverse onderzoeken bij mensen van middelbare leeftijd en ouderen. Het gaat hierbij om studies die mensen gedurende enkele jaren volgden en waaruit blijkt dat mensen met eenzaamheidsgevoelens vaker een depressie krijgen (Cacioppo et al., 2010)(Cacioppo et al., 2006)(Heinrich & Gullone, 2000). Deze invloed van eenzaamheid op het later ontstaan van een depressie is onafhankelijk van andere risicofactoren zoals geslacht, leeftijd, opleiding, etniciteit, burgerlijke staat, inkomen, sociale steun en ervaren stress (Cacioppo et al., 2006). Daarnaast zijn er in verschillende onderzoeken verbanden gevonden tussen eenzaamheid en (poging tot) suïcide (Heinrich & Gullone, 2006). Dit wordt mogelijk verklaard door het verband tussen eenzaamheid en depressie.

Eenzaamheid verhoogt de kans op overlijden. In een Nederlands onderzoek werden 65-tot en met 84-jarigen gedurende een periode van tien jaar gevolgd. Na tien jaar hadden

eenzame mannen 30% meer kans te zijn overleden. Voor de vrouwen was het risico met 4% verhoogd. Er werd gecorrigeerd voor andere risicofactoren van vroegtijdig overlijden zoals demografische kenmerken, cognitief functioneren, medische aandoeningen en functionele beperkingen (Holwerda et al., 2012).

Wet maatschappelijke ondersteuning

De hoogte van de eigen bijdrage voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verschilt flink per gemeente. Dit blijkt uit het onderzoek van Regioplan bij 12 grote gemeenten, in opdracht van diverse ouderenorganisaties (Zorgwijzer, 2017). Manon Vanderkaa, directeur van de ouderenbond, stelt dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met lokale lasten, zoals de kosten die inwoners moeten betalen voor de Wmo. Ouderen profiteren nauwelijks van de economische groei of gaan er qua koopkracht op achteruit (Zorgwijzer, 2017).

De Wmo is een wet in het kader van zorg en ondersteuning. Het doel van de Wmo is om burgers zo goed mogelijk in staat stellen om deel te nemen aan de samenleving. De Wmo is vooral bedoeld voor mensen die daar problemen mee ondervinden, zoals ouderen en mensen met een beperking. Vanuit de Wmo zijn er verschillende vormen van ondersteuning mogelijk, zoals huishoudelijke hulp, aanpassingen in de woning, een maaltijdservice, begeleiding en dagbesteding. Vooral gepensioneerden maken gebruik van de Wmo (Movisie, 2016)(Zorgwijzer, 2017).

Op 1 januari 2015 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) ingegaan. Met deze wet hebben gemeenten meer verantwoordelijkheid gekregen bij de ondersteuning van mensen, gericht op zelfredzaamheid en participatie. Om die ondersteuning op lokaal niveau te kunnen monitoren en te kunnen verantwoorden aan de gemeenteraad, heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein (GMSD) opgezet, in samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS, 2017).

Op basis van de gegevens van de deelnemende gemeenten heeft het CBS modelmatig een schatting gemaakt van het totaal aantal cliënten met Wmo maatwerkvoorzieningen in Nederland. In 2016 maakten iets meer dan 1 miljoen Nederlanders gebruik van een maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo 2015. Dit is 6,2 procent van alle Nederlanders. Deze modelschatting is gebaseerd op gegevens van 243 van de 390 gemeenten, waaronder de vier grootste gemeenten. Hiermee is de schatting gebaseerd op 11,9 miljoen van de 17 miljoen Nederlanders.

Ook is een schatting gemaakt van het aantal cliënten met een bepaald type Wmo maatwerkarrangement. Er worden vier typen arrangementen onderscheiden. Omdat een inwoner meerdere arrangementen van verschillende typen kan hebben, telt de onderverdeling niet op het totaal aantal inwoners met Wmo maatwerkarrangementen (CBS, 2017).

Totaal aantal cliënten met Wmo maatwerkarrangement	1.053.505
Waarvan cliënten met ondersteuning thuis ¹	264.760
Waarvan cliënten met hulp in het huishouden	408.665
Waarvan cliënten met verblijf en opvang	34.995
Waarvan cliënten met hulpmiddelen en diensten ²	701.835

¹Hieronder vallen zaken als begeleiding, persoonlijke verzorging, dagbesteding

²Hieronder vallen zaken als woondiensten en -voorzieningen, vervoersdiensten- en voorzieningen, rolstoelen

4. Conclusie, discussie en aanbevelingen

4.1: conclusie

Er zijn drie deelvragen geformuleerd om de centrale vraagstelling te kunnen beantwoorden.

Uit de onderzoeksresultaten van deelvraag één "*Is er een effect van de activiteiten op de fysieke, mentale- en sociale gezondheid van de deelnemers?*" blijkt dat deelname aan Plaats de Wereld sterk van invloed is op de Positieve Gezondheid van de respondenten. Met name op de mentale- en sociale gezondheid. 60 procent neemt deel aan Plaats de Wereld om nieuwe mensen te leren kennen, 50 procent vanwege de interessante activiteiten en 40 procent voor een zinvolle dag-invulling.

Er werd gevraagd welke van de zes gezondheidsdimensies het meest verbeterd is doordat de respondenten bij Plaats de Wereld actief zijn. Wat de onderzoeker opviel was dat de gezondheidsdimensies meedoen, mentaal welbevinden en zingeving het meest

genoemd werden of een combinatie van deze drie. Daarbij werden overeenkomende redenen gegeven. Hieruit werd duidelijk zichtbaar dat de respondenten het belangrijk vinden om structuur in hun leven te hebben en dat deelname aan de activiteiten van Plaats de Wereld als zinvol wordt ervaren. De respondenten ervaren een zinvolle daginvulling, bouwen sociale contacten en voelen zich betrokken in de maatschappij. Volgens de onderzoeker vermindert dit (kans op) eenzaamheid, wat op langere termijn gunstig is voor lagere zorgkosten.

De onderzoeker vindt dat er een positief effect is op de fysieke-, mentale- en sociale gezondheid door deelname aan Plaats de Wereld.

Deelvraag vraag twee luidt als volgt: "*Leidt deelname aan de activiteiten, die Plaats de Wereld organiseert, tot een lager gebruik van de WMO, de Jeugdhulp, de participatiewet en/of andere individuele voorzieningen?*". Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat slechts 1 van de 20 respondenten gebruik maakt van de participatiewet. Hieruit kan geconcludeerd worden dat Plaats de Wereld ervoor zorgt dat er geen gebruik wordt gemaakt van gemeentelijke voorzieningen. Uit literatuurstudie bleek dat vooral gepensioneerden gebruik maken van de Wmo. 50 procent van de respondenten is gepensioneerd en maken allemaal geen gebruik van de Wmo.

Het beantwoorden van deelvraag drie "*Wanneer er sprake is van aantoonbaar lager gebruik van de hierboven genoemde voorzieningen, wat is dan de besparing voor de gemeente Tynaarlo?*" is moeilijk aan te tonen in feitelijke cijfers. De gepensioneerde respondenten maken geen gebruik van Wmo. Plaats de Wereld wordt door alle respondenten gezien als zinvolle dag-invulling en een plek om mensen te ontmoeten. Dit kan ervoor zorgen dat mensen niet eenzaam worden waardoor zorgkosten worden bespaard.

Op basis van de conclusies op de deelvragen kon de centrale vraagstelling beantwoord worden. "*Wat is de maatschappelijke waarde en het rendement van Plaats de Wereld?*" Volgens de onderzoeker zorgt Plaats de Wereld ervoor dat de deelnemers gelukkige en tevreden inwoners zijn, worden en/of blijven. Wat zeer gunstig is voor de fysieke-, mentale- en sociale gezondheid. Daarnaast zorgt het voor een besparing voor de gemeente Tynaarlo en dan met name op het gebied van Wmo.

Ook kan Plaats de Wereld gezien worden als een plek voor educatie, voeding- en leefstijladvies.

4.2: discussie

Een aantal punten kunnen ter discussie worden gesteld binnen dit onderzoek:

- De doelgroep die we, voorafgaand aan het onderzoek, hoopten te bereiken is helaas onvolledig bereikt. Wellicht dat de drempel te hoog was voor deze groep deelnemers.
- Er bestaat een mogelijkheid dat de respondenten die deelnamen aan het onderzoek maatschappelijk betrokken inwoners zijn.
- 50 procent van de respondenten bleek gepensioneerd te zijn waardoor de uitkomst van het onderzoek anders werd dan vooraf gedacht.

4.3: aanbevelingen

Op basis van dit onderzoek kunnen de volgende aanbevelingen worden gedaan:

- De onderzoeker adviseert een langdurig onderzoek met een nul-, tussen- en eindmeting. Bij het uitvoeren van een langdurig onderzoek zal de onderzoeker met meer regelmaat aanwezig zijn bij Plaats de Wereld waardoor de drempel tot deelname aan het onderzoek wellicht wordt verlaagd.

- Er kan gebruik worden gemaakt van een handboek voor het aantonen van de kosten en baten van participatie. Deze praktische participatietool maakt het verenigingen mogelijk om eenvoudig de kosten en baten uit te zoeken van participatieve projecten en in een heldere business case aan te geven waarom het voor (lokale) overheden loont om te investeren in participatie.

5. Literatuurlijst

Boomsma, D.I., Willemsen, G., Dolan, C.V., Hawkey, L.C., & Cacioppo, J.T. (2005). Genetic and Environmental Contributions to Loneliness in Adults: The Netherlands Twin Register Study. *Behavior Genetics*. 35(6):745-752.

Boss, L., Kang, D.H., & Branson, S. (2015). Loneliness and cognitive function in the older adult: a systematic review. *International Psychogeriatrics*. 27(4):541-553.

Cacioppo, J.T., Hawkey, L.C., & Thisted, R.A. (2010). Perceived social isolation makes me sad: 5-year cross-lagged analyses of loneliness and depressive symptomatology in the Chicago Health, Aging, and Social Relations Study. *Psychology and Aging*. 25(2):453-463.

- Cacioppo, J.T., Hughes, M.E., Waite, L.J., Hawkley, L.C., & Thisted, R.A. (2006). Loneliness as a specific risk factor for depressive symptoms: cross-sectional and longitudinal analyses. *Psychol Aging*. 21(1):140-51.
- CBS. (2017). CBS schat gebruik van Wmo maatwerkvoorzieningen. Geraadpleegd op 5 september 2018 via <https://www.cbs.nl/nl-nl>
- Deloitte. (2016). Geraadpleegd op 29 augustus 2018 via <https://www2.deloitte.com/nl/nl.html>
- Dykstra, P.A., & Fokkema, T. (2007). Social and emotional loneliness among divorced and married men and women: comparing the deficit and cognitive perspectives. *Basis Appl Soc Psych*. 29(1):1-12.
- Ensie. (2018) Geraadpleegd op 3 september 2018 via <https://www.ensie.nl/>
- Gierveld, J. (2016). *Pensionering: eenzaamheid of kansen voor het maken van nieuwe kennissen?*. Geraadpleegd op 29 augustus 2018 via <https://www.samentegeneenzaamheid.nl/>
- Heinrich, L.M., & Gullone, E. (2006). The clinical significance of loneliness: a literature review. *Clin Psychol Rev*. 26(6):695-718.
- Holt-Lunstad, J., Smith, T.B., Baker, M., Harris, T., & Stephenson, D. (2015). Loneliness and Social Isolation as Risk Factors for Mortality. *Perspectives on Psychological Science*. 10(2):227-237.
- Holwerda, T.J., Beekman, A.T.F., Deeg, D.J.H., Stek, M.L., Tilburg, T.G. van., & Visser, P.J., et al. (2012). Increased risk of mortality associated with social isolation in older men: only when feeling lonely? Results from the Amsterdam Study of the Elderly (AMSTEL). *Psychological Medicine*. 42(4):843-853.
- Holwerda, T.J., Deeg, D.J.H., Beekman, A.T.F., Tilburg, T.G. van., Stek, M.L., Jonker, C., et al. (2014). Feelings of loneliness, but not social isolation, predict dementia onset: results from the Amsterdam Study of the Elderly (AMSTEL). *Journal of Neurology, Neurosurgery & Psychiatry*. 85(2):135-142.
- Huber, M. (2013). Naar een nieuw begrip van gezondheid: Pijlers voor Positieve Gezondheid. *Tijdschrift voor gezondheidswetenschappen*, 91(3)133-134. Geraadpleegd op 23 mei, 2018, via Springer Link.
- IPH. (2018). Geraadpleegd op 23 mei 2018 via <http://iph.nl/>
- Jong-Gierveld, J. de., & Tilburg, T. van. (2010). The De Jong Gierveld short scales for emotional and social loneliness: tested on data from 7 countries in de UN generations and gender surveys. *Eur J Ageing*. 7(2):121-130.
- Jong-Gierveld, J. de., & Tilburg, T. van. (2007). *Uitwerking en defintie van het begrip eenzaamheid*. In: *Zicht op eenzaamheid: achtergronden, oorzaken en aanpak*. Assen: van Gorcum. 2007. 7. P. 7-14p.
- Köhler, W., & Koole, R. (16 mei 2017). *Levensstijl bepaalt helft van dementiekans 50plusser*. Geraadpleegd op 23 mei 2018 via <http://geriatriefysio.jouwweb.nl/nieuws>

Lunaigh, Ó., Lawlor B.A.(2008). Loneliness and the health of older people. *International Journal of Geriatric Psychiatry*. 23(12):1213-1221.

Mijn Positieve Gezondheid. (2018). Geraadpleegd op 23 mei 2018 via <https://mijnpositievegezondheid.nl/>

Movisie. (2016). *Participatiewet en WMO: latrelatie of huwelijk?*. Geraadpleegd op 3 september 2018 via <https://gemeenten.movisie.nl/sites/default/files/201702/Participatiewet-en-Wmo-latrelatie-of-huwelijkk.pdf>

Mushtaq, R. (2014). Relationship Between Loneliness, Psychiatric Disorders and Physical Health? A Review on the Psychological Aspects of Loneliness. *Journal of Clinical and Diagnostic Research*.

Plaats de Wereld. (2016). Geraadpleegd op 23 mei 2018 via <http://www.plaatsdewereld.nl/pdw/>

Sorkin, D., Rook, K.S., & Lu, J.L. (2002). Loneliness, lack of emotional support, lack of companionship, and the likelihood of having a heart condition in an elderly sample. *Ann Behav Med*. 24(4):290-8.

Stevens, N., & Westerhof, G.J. (2006). Partners and others: Social provisions and loneliness among married Dutch men and women in the second half of life. *Journal of Social and Personal Relationships*. 2006;23(6):921-941.

Thurston, R.C., & Kubzansky, L.D. (2009). Women, loneliness, and incident coronary heart disease. *Psychosom Med*. 71(8):836-42.

Utz, R.L., Swenson, K.L., Caserta, M., Lund, D., & Vries, B. de. (2014). Feeling Lonely Versus Being Alone: Loneliness and Social Support Among Recently Bereaved Persons. *The Journals of Gerontology Series B: Psychological Sciences and Social Sciences*. 2014;69(1):85-94.

Valtorta, N.K., Kanaan, M., Gilbody, S., Ronzi, S., & Hanratty, B. (2016). *Loneliness and social isolation as risk factors for coronary heart disease and stroke: systematic review and meta-analysis of longitudinal observational studies*. *Heart*. 102(13):1009-1016.

Wilson, R.S., Krueger, K.R., Arnold, S.E., Schneider, J.A., Kelly, J.F., Barnes, L.L., et al. (2007). Loneliness and Risk of Alzheimer Disease. *Archives of General Psychiatry*. 64(2):234.

Zorginstelling De Lichtenvoorde. (2018) Geraadpleegd op 29 augustus 2018 via <https://www.delichtenvoorde.eu/>

Zorgwijzer. (2017). *Tot 500 euro verschil in eigen bijdrage Wmo*. Geraadpleegd op 3 september 2018 via <https://www.zorgwijzer.nl/>

Bijlagen

Bijlage I: stellingenlijst gespreksinstrument Mijn Positieve Gezondheid

Mijn Positieve Gezondheid

Mijn Positieve Gezondheid is een test. De test laat zien hoe jij vindt dat het met je gaat. De test gaat over de volgende zes gezondheidsdimensies/pijlers/onderwerpen;

Lichaamsfuncties - hoe het lichamenlijk met je gaat

Mentaal welbevinden - hoe het mentaal met je gaat

Zingeving - of je jouw leven zinvol vindt

Kwaliteit van leven - of je een prettig leven hebt

Meedoen - of je meedoet in de maatschappij

Dagelijks functioneren - hoe jouw dagelijks leven eruitziet

Hierna volgen een aantal stellingen over jouw 'Positieve Gezondheid'. Geef voor elke uitspraak aan of je het ermee eens bent of oneens. Doe dit door als antwoord een getal tussen 0 en 10 te kiezen.

- 0 betekent helemaal niet mee eens

- 10 betekent helemaal mee eens

Vul in wat je zelf vindt en niet wat je denkt dat de dokter of een andere persoon wil horen!

Lichaamsfuncties

Hoe gaat het lichamenlijk met je?

1. Ik voel mij gezond
2. Ik voel mij fit
3. Ik heb geen klachten en pijn
4. Ik slaap goed
5. Ik eet goed
6. Ik herstel snel na inspanning. Bijvoorbeeld na het sporten
7. Ik kan makkelijk bewegen. Bijvoorbeeld traplopen, wandelen of fietsen *De totaalscore delen door zeven*

Mentaal welbevinden

Hoe gaat het mentaal met je?

1. Ik kan dingen goed onthouden
2. Ik kan mij goed concentreren
3. Ik kan zien, horen, praten, lezen
4. Ik voel mij vrolijk
5. Ik accepteer mijzelf zoals ik ben
6. Ik zoek naar oplossingen om moeilijke situaties te veranderen
7. Ik heb controle over mijn leven *De totaalscore delen door zeven*

Zingeving

Heb je een zinvol leven?

1. Ik heb een zinvol leven
 2. Ik heb 's morgens zin in de dag
 3. Ik heb idealen die ik graag wil bereiken
 4. Ik heb vertrouwen in mijn eigen toekomst
 5. Ik accepteer het leven zoals het komt
 6. Ik ben dankbaar voor wat het leven mij biedt
 7. Ik wil mijn hele leven blijven leren
- De totaalscore delen door zeven*

Kwaliteit van leven

Heb je een prettig leven?

1. Ik geniet van mijn leven
2. Ik ben gelukkig
3. Ik zit lekker in mijn vel
4. Ik ervaar evenwicht in mijn leven
5. Ik voel mij veilig
6. Ik ben tevreden over waar ik woon en met wie
7. Ik heb genoeg geld om mijn rekeningen te betalen

De totaalscore delen door zeven

Meedoen

Doe je mee in de maatschappij?

1. Ik heb goed contact met andere mensen
2. Andere mensen nemen mij serieus
3. Ik heb mensen met wie ik leuke dingen kan doen
4. Ik heb mensen die mij steunen als dat nodig is
5. Ik heb het gevoel dat ik erbij hoor in mijn omgeving
6. Ik heb werk of andere bezigheden die ik zinvol vind
7. Ik ben geïnteresseerd in wat er in de maatschappij gebeurt

De totaalscore delen door zeven

Dagelijks functioneren

Hoe ziet jouw dagelijks leven eruit?

1. Ik kan goed voor mijzelf zorgen. Bijvoorbeeld wassen, aankleden, boodschappen doen, koken
2. Ik weet wat ik wel kan en wat ik niet kan
3. Ik weet hoe ik mijn gezondheid kan verzorgen
4. Ik kan goed plannen wat ik op een dag moet doen
5. Ik kan goed omgaan met het geld dat ik elke maand krijg
6. Ik kan werken of vrijwilligerswerk doen
7. Ik weet hoe ik zonnig hulp kan krijgen van officiële instanties

De totaalscore delen door zeven

Bijlage II: enquête

Bedankt dat je de tijd neemt voor het invullen van deze enquête! Dit is het eerste onderdeel van het onderzoek naar de maatschappelijke waarde van Plaats de Wereld en daar hebben we jou als vrijwilliger voor nodig. We willen graag in beeld brengen wat Plaats de Wereld voor jou betekend en wat het je oplevert.

Het tweede onderdeel zal een interview zijn, dit neemt ongeveer 1,5 uur in beslag. Je beschikbaarheid voor het interview kan je opgeven bij de laatste vraag. Nogmaals bedankt voor jouw hulp!

Voor- en achternaam: ...

Woonplaats: ...

Geboortedatum: ...

Telefoonnummer (voor het maken van een afspraak voor het interview): ...

1. Wat is jouw gezinssamenstelling?

- Eenpersoonshuishouden
- Samenwonend
- Huishouden met thuiswonende kinderen
- Huishouden met kinderen uit huis
- Huishouden zonder kinderen
- Anders: ...

2. Kan je aangeven in welke inkomenscategorie je valt?

- €0 - €1000
- €1000 - €2000
- €2000 - €3000
- €3000 - €4000
- Anders: ...

3. Maak je gebruik van een financiële gemeentelijke ondersteuning (zie vraag 4)?

- Ja (ga naar vraag 4)
- Nee (ga naar vraag 5)

4. Van welke financiële gemeentelijke ondersteuning maak je gebruik?

- WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning; zoals algemene-, maatwerk, en/of vervoersvoorziening)
- Participatiefonds (financiële bijdrage; om burgers te laten meedoen in de samenleving)
- Jeugdhulp (hieronder valt; jeugdzorg, gehandicaptenzorg, ggz- en verslavingszorg, welzijn en maatschappelijke dienstverlening, thuisbegeleiding, thuiszorg en jeugdgezondheidszorg)
- Anders: ...

5. Hoe kom je bij Plaats de Wereld (praktisch)(kies de meest voorkomende)?

- Lopend
- Fiets
- Auto
- Openbaar vervoer
- Anders: ...

6. Aan welke activiteit(en) bij Plaats de Wereld doe jij mee (meerdere antwoorden mogelijk)?

- Kruidenatelier
- Wereldatelier
- Handwerkcafé
- Dorpstuin
- Kletsen en klusjes
- Wolatelier
- Keuken
- Anders: ...

7. Ben je tevreden over de activiteit(en)?

- Ja
- Nee
- Beetje
- Weet ik niet
- Anders: ...

8. Wat is voor jou de aanleiding om mee te doen bij Plaats de Wereld?

- Nieuwe mensen leren kennen
- Zinnvolle dag-invulling
- Interessante activiteiten
- Anders: ...

9. Op welke datum zou jij kunnen voor het interview (dit duurt ongeveer 1 uur)?

- Maandag 25 juni
- Dinsdag 26 juni
- Woensdag 27 juni
- Maandag 2 juli
- Dinsdag 3 juli
- Woensdag 4 juli
- Donderdag 5 juli
- Maandag 9 juli
- Dinsdag 10 juli
- Woensdag 11 juli
- Donderdag 12 juli